

Підтримай профспілки, які захищають тебе

РЕКВІЗИТИ:
БФ «ВІДРОДЖЕННЯ
БУДИНКУ ПРОФСІЛОК»
ЄДРПОУ 39194889,
Р/Р 26009010079751
В АТ «УКРЕКСІМБАНК»
М. КИЄВА,
МФО 322313

ВІЗИТ

ГОЛОВА ФПУ ГРИГОРІЙ
ОСОВИЙ ВІДВІДАВ
СУМЩИНУ

Відбулася зустріч Голови ФПУ з профактивом області, представниками влади й об'єднання роботодавців «Сумський регіон».

.03

КОНСУЛЬТАЦІЇ

У ЯКОМУ
ВИПАДКУ
ОБМЕЖУЄТЬСЯ
ВИБІР МІСЦЯ
ПРОЖИВАННЯ
ГРОМАДЯН?

СПО

ТАКТИКА ДІЙ
ПРОФСІЛОК В УМОВАХ
СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

.04

.12

№ 37 (759) | 11.09.2014

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

ОФІЦІЙНО | Президія Федерації профспілок України звернулася до Президента України Петра Порошенка стосовно недопущення зубожіння населення та налагодження соціального діалогу. **.02**

ДОПОМОГА | Командування Головного військового клінічного госпіталю Міністерства оборони України звернулося до ФПУ за допомогою в придбанні холодильного обладнання для забезпечення належного харчування поранених бійців із зони АТО та інших потерпілих військовослужбовців. **.03**

ПРИНЦИПОВА ПОЗИЦІЯ | Профспілки наполягають на реальному вирішенні питання оплати праці держслужбовців. **.04**

ТЕМА НОМЕРА | «АРХІТЕКТУРА» ЗАПОЛОНИЛА НАШІ МІСТА І РАЙОННІ ЦЕНТРИ

ВЕЛИКІ ПРОБЛЕМИ МАЛИХ ФОРМ

Абревіатура МАФ розшифровується як мала архітектурна форма. Однак у вжитку частіше зустрічаються слова-синоніми, як-от кіоск, ятка, лоток, ларьок. Бо насправді переважна частина споруд нічого спільного з архітектурою не має. Пластикові «коробки», вітрини яких обліплені чіпсами, цигарками і пивом. Така, з дозволу сказати, архітектура заповнила наші міста і районні центри, а у самій столиці ситуація зі встановлення МАФів –

критична. Кіосками заставлено виходи з метрополітену, перегороджено доступи до зупинок громадського транспорту. Перешкоджають архітектурні витвори й роботи карет «швидкої допомоги» та пожежних. Однак прибрати з вулиць і площ столиці кіоски доки не вдалося жодній міській владі. Чи зможе команда Віталія Кличка навести лад з МАФами, розмірковують «Профспілкові вісті». **.08**

Олександр Яцунь: «Час переосмислити роль і місце профспілок у суспільстві» **.05**

**ДОЛУЧАЙТЕСЬ
ДО ОБГОВОРЕННЯ**
Будь-який матеріал номера можна обговорити на нашому сайті www.psv.org.ua

ОФІЦІЙНО

ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДІЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ ДО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ПЕТРА ПОРОШЕНКА СТОСОВНО НЕДОПУЩЕННЯ ЗУБОЖІННЯ НАСЕЛЕННЯ ТА НАЛАГОДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ

Конституція України визначила нашу державу правовою і соціальною. За своєю суттю така держава повинна проводити потужну соціальну політику, сприяти розвитку соціально спрямованої ринкової економіки, забезпечувати стабільно високий рівень і якість життя громадян, соціальну стабільність у суспільстві. Реалізація цих завдань потребує високого рівня соціальної і правової свідомості, відповідальності та ефективної взаємодії влади, бізнесу і профспілок, усього громадянського суспільства.

Члени Президії Федерації профспілок України відзначають, що реальна державна соціальна політика далека від конституційних норм – в її основу замість суспільно прийнятих державних соціальних стандартів гідного життя і гідної праці покладено ідею соціальних мінімумів виживання: мінімальна зарплата, мінімальна пенсія, прожитковий мінімум тощо. При цьому встановлені розміри мінімальних державних соціальних стандартів і гарантій на практиці є штучно заниженими проти визначених законом величин, зокрема набір прожиткового мінімуму не переглядався з 2000 року.

Дії попередньої влади, які були спрямовані на власне збагачення і розкрадання суспільних коштів, акумульованих з податків громадян та інших надходжень, породили систему соціальної несправедливості, тотальну корупцію, нехтування суспільної моралі і думки громадянства. Як наслідок – порожня казна, формування домінуючої частини бідного населення в країні, приниження прав громадян на гідне і справедливе життя, тотальна недовіра, а подекуди – і ненависть до владних структур.

Уже нинішнім Урядом двічі запроваджено заходи жорсткої економії коштів, які призвели до зuboжіння людини праці через стрімке зростання цін і тарифів на життєво необхідні послуги, що відбувається одночасно із підвищенням податків, заморожуванням державних соціальних стандартів і гарантій, зокрема мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму. У липні ц. р. офіційний розмір мінімальної заробітної плати вже на 432 грн, або на 35,5%, занижено порівняно з фактичним розміром прожиткового мінімуму для працездатних осіб, скоригованим на податок на доходи фізичних осіб, а для працівників бюджетної сфери недоплата становить щонайменше 798 грн.

Наслідком заморожування й так низького розміру мінімальної заробітної плати стало падіння платоспроможності більшості громадян, яке, за прогнозами Мінекономрозвитку, продовжиться у 2015 році, що потребуватиме багатомільярдних видатків з бюджету на допомоги та субсидії малозабезпеченим верствам населення, зростання дотацій Пенсійному фонду, а також провокуватиме стрімке збіль-

шення боргів за житлово-комунальні послуги тощо. Різне падіння спроможності громадян купувати товари та сплачувати за послуги невідворотно призведе до падіння їх виробництва вітчизняними підприємствами, а відтак – до скорочення зайнятості та зростання армії безробітних. До кінця 2014 року вже очікується втрата понад одного мільйона робочих місць, а в 2015 році криза ринку праці поглиблюватиметься.

Швидкі темпи поширення бідності та поглиблення розриву в доходах багатих та бідних громадян посилюються не ефективною вітчизняною податковою системою, а запропонованою виконавчою владою моделі її реформування не тільки не вирішують цю проблему, а ще більше посилюють соціальну несправедливість податкової політики щодо людини праці.

Президія ФПУ привертає увагу Президента України – гаранта Конституції, що в країні відбувається значне зростання масштабів і глибини бідності населення, більш ніж половина бідних перебуває в стані злиденності, і ці негативні тенденції закладені Урядом і на наступний рік.

Натомість Уряд не здійснює ефективних заходів для легалізації значної частини тіньового бізнесу, боротьби з «оптимізацією» податкових зобов'язань, збільшення оподаткування можливих верств, додаткового оподаткування тютюнових і горілчанних виробів, що принесло б до казни держави значно більше доходів, ніж усі антисоціальні обмеження.

Профспілки попереджають: підвищення цін та тарифів, стрімке зростання інфляції та безробіття, зниження реального розміру доходів, у першу чергу, зарплати – вже призвело до значного загострення напруження в трудових колективах і в подальшому може спровокувати соціальний вибух у суспільстві.

Водночас акцентуємо, що лише підвищення заробітної плати, яка має забезпечувати платоспроможність громадян для придбання вітчизняних товарів, своєчасної сплати комунальних платежів, дозволить відновити економічну активність, розширити сферу зайнятості, розпочати реальну боротьбу з бідністю та гігант-

ським розривом між українськими реаліями та європейськими стандартами.

З метою упередження негативних наслідків для працівників і громадян України вважаємо вкрай необхідним:

- невідкладно прийняти Указ Президента України про сприяння зайнятості й забезпечення соціальних гарантій працівників в умовах структурних реформ;
- не допустити обмеження конституційних прав, скорочення рівня життя населення при прийнятті Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» та забезпечити максимально можливе зростання соціальних стандартів і гарантій при формуванні бюджетної політики на 2016–2017 роки;
- ратифікувати в повному обсязі Європейську соціальну хартію (переглянуту) та здійснювати реалізацію Угоди про

– забезпечити реалізацію принципу соціальної справедливості при проведенні податкової реформи, не допустити зниження соціальних гарантій в системі загальнообов'язкового соціального страхування при перегляді розміру єдиного соціального внеску;

– для забезпечення ефективного державного нагляду (контролю) в сфері праці повернути повний обсяг повноважень державним інспекторам праці та з охорони праці відповідно до вимог Конвенції МОП № 81 про інспекцію праці у промисловості й торгівлі та № 129 про інспекцію праці у сільському господарстві.

З метою мінімізації негативних наслідків кризи та запровадження компенсаційних механізмів Федерацією профспілок України сформовано перелік законодавчих ініціатив до Верховної Ради України.

Окремо акцентуємо, що суспільство має зрозуміти і сприйняти середньострокові і стратегічні цілі влади саме в сфері праці та соціальної політики. Проект державного бюджету на 2015 та 2016–2017 роки, всі закони і державні програми мають бути не тільки і не стільки націлені на бізнесові інтереси, а чітко відповідати на ключові питання, які ініційовані зміни сприятимуть:

- зростанню сучасної легальної зайнятості та скороченню безробіття;
- зменшенню масштабів та глибини бідності, особливо серед працюючих;
- скороченню розриву між соціальними стандартами України та країн – нових членів Євросоюзу;

Лише підвищення заробітної плати, яка має забезпечувати платоспроможність громадян для придбання вітчизняних товарів, своєчасної сплати комунальних платежів, дозволить відновити економічну активність, розширити сферу зайнятості, розпочати реальну боротьбу з бідністю та гігантським розривом між українськими реаліями та європейськими стандартами.

асоціацію з Євросоюзом, суворо дотримуючись ратифікованих Україною конвенцій Міжнародної організації праці;

– удосконалити систему державних соціальних стандартів і гарантій і, в першу чергу, визначення прожиткового мінімуму відповідно до Конституції України та європейської практики з метою забезпечення розширеного відтворення трудового потенціалу країни;

– запровадити індексацію мінімальної заробітної плати, щоб після сплати податків не допустити зниження її реального розміру нижче фактичного прожиткового мінімуму;

– ліквідувати дискримінацію в оплаті праці працівників бюджетної сфери та державних службовців, у першу чергу – спеціалістів органів виконавчої влади та місцевих самоврядування, визначити етапність та чіткі терміни встановлення розміру тарифної ставки працівника I розряду ЄТС на законодавчо гарантованому рівні, а також оплати праці відповідно до Закону України «Про державну службу» від 17.11.2011 № 4050-VI;

– зростанню рейтингу України при визначенні ООН індексу людського розвитку.

Саме зараз має бути розгорнуто систему максимально публічну роботу з напрацювання проекту Стратегії соціальної політики України.

Ми впевнені, що в умовах складної суспільно-політичної та економічної ситуації в країні тільки конструктивний соціальний діалог за безпосередньої участі профспілок сприятиме прийняттю виважених державних рішень щодо розв'язання нагальних гострих проблем та формування дорожньої карти зближення рівнів життя українських працівників, ветеранів та молоді діє мешканцями Європейського Союзу.

Ці та інші пропозиції пропонуємо обговорити під час зустрічі Президента України з представниками всеукраїнських профспілок та профоб'єднань.

За дорученням Президії Федерації профспілок України

**ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ,
ГОЛОВА ФПУ**

**На 432
ГРН,**

**АБО НА 35,5%,
ОФІЦІЙНИЙ
РОЗМІР МІНІМАЛЬНОЇ ЗАРПЛАТИ ЗАНИЖЕНО ПОРІВНЯНО З ФАКТИЧНИМ РОЗМІРОМ ПРОЖИТКОВОГО МІНІМУМУ ДЛЯ ПРАЦЕЗДАТНИХ ОСІБ**

ВІЗИТ

ВИХІД – У ВІДНОВЛЕННІ ТА РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

8 вересня Сумщину з робочим візитом відвідав Голова ФПУ Григорій Осовий. У залі засідань облпрофради відбулася його зустріч з профспілковим активом області, представниками влади й об'єднання роботодавців «Сумський регіон», повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ.

У своєму виступі Голова ФПУ зупинився на основних викликах сучасності профспілковому руху нашої держави. На жаль, реальне положення справ є невтішим. За роки попередніх урядів реальне покращення життя працівників так і не стало, а Україна в світовому рейтингу забезпеченості громадян опустилася з 32-го на 82-ге місце. Бюджет тримається на «підсоці» вже не один рік, і сьогодні основний кредитор України МВФ поставив дуже жорсткі вимоги: заморожування основних соціальних стандартів на 2015–2016 роки, підвищення тарифів для населення. Це призведе до подальшого зниження життєвого рівня працівників та падіння ВВП до 10%, що буде виражатися в зменшенні випуску продукції та послуг.

Але вихід все ж є, і він полягає у відновленні та розвитку вітчизняних підприємств. Уряд і керівники підприємств повинні зрозуміти, що якісний трудовий ресурс – найцінніше, що в нас залишається. І перше, що нам потрібно зробити, це відродити повагу до людини праці, яка

має стати пріоритетом розвитку підприємства. Для цього необхідні зміни до існуючого законодавства, які б дозволяли членам рад трудових колективів брати участь в управлінні підприємствами та розподілі прибутку. Законодавчі ініціативи профспілкової сторони були б вагомішими, якби ФПУ мала в парламенті своє представництво. Тому на сьогодні проводиться певна робота, мета якої – вибори до Верховної Ради України представників від найбільш вагомих профспілкових об'єднань.

Із цікавою пропозицією до присутніх звернувся голова правління Сумської обласної організації роботодавців «Сумський регіон» Євген Лапін. Проаналізувавши роботу з розвитку соціального партнерства в області, він запропонував втілити на території Сумської області пилотний проєкт, метою якого було б здійснення ініціатив профспілок та роботодавців щодо розвитку виробничих потужностей, втілення нових технологій, збереження кадрового потенціалу, збільшення профспілкового охоплення працівників.

Наприкінці зустрічі Григорій Осовий виконав почесну місію та привітав голову Сумської обласної ради профспілок Тетяну Євдокимову з ювілеєм – 50-річчям від дня народження. За багаторічну роботу в профспілці, високий професіоналізм Тетяні Олександрівні присвоєно почесне звання Заслужений працівник профспілок України.

Після закінчення зібрання відбулася запланована зустріч Голови ФПУ Григорія Осового з головою Сумської ОДА Володимиром Шульгою, на якій обговорювалися питання співпраці в рамках виконання законів «Про профспілки їх права та гарантії діяльності» та «Про соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності». У другій половині дня Голова ФПУ відвідав два найпотужніших промислових підприємства м. Сум – ПАТ «Сумхімпром» та ТОВ «Керамейя». Під час їх відвідування він мав змогу ознайомитися з основними соціально-економічними показниками розвитку підприємств, сучасними методами виробництва мінеральних добрив та високоякісної керамічної цегли, планами щодо розвитку виробництва.

ПРИВІТАННЯ

13 ВЕРЕСНЯ – ДЕНЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ УКРАЇНИ

Шановні працівники сфери фізичної культури і спорту, спортсмени та учні дитячо-юнацьких спортивних шкіл!

Щиро вітаю вас із Днем фізичної культури і спорту! Вихованці профспілкового спорту демонструють усьому світу силу духу та вірність ідеалам спортивного руху, виборюючи перемогу в змаганнях найвищих рівнів. Завдяки зусиллям наших спортсменів та тренерів у всіх куточках світу звучить Державний гімн України, майорить національний прапор. Велика вдячність представникам членських організацій всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств та колективам фізичної культури підприємств, організацій, установ – за залучення співвітчизників до регулярних занять фізичною культурою і спортом, пропаганду здорового способу життя та організацію активного відпочинку для працівників. Бажаю всім миру, щастя, здоров'я, встановлення нових рекордів та здобуття вагомих перемог.

З повагою,

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ,
ГОЛОВА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ

14 ВЕРЕСНЯ – ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ НАФТОВОЇ, ГАЗОВОЇ ТА НАФТОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Шановні співпани!

Щиро вітаю всіх, хто пов'язав свою трудову діяльність з видобутком, обробкою та постачанням нафти і газу, із професійним святом!

Ви творчо використовуєте напрацьований попередніми поколіннями досвід для розвитку стратегічно важливих галузей промисловості України, задоволення внутрішнього споживчого попиту населення. У непростих для нашої країни політичних та соціально-економічних умовах суспільство покладає на вас завдання щодо забезпечення енергетичної незалежності держави, а ваша праця набуває надзвичайно важливого значення. Бажаю вам вагомих трудових успіхів та здобутків, стабільності і впевненості у завтрашньому дні, міцного здоров'я, миру, благополуччя, добра і щастя.

З повагою,

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ,
ГОЛОВА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ

ДОПОМОГА

ПРОФСПІЛКОВА СОЛІДАРНІСТЬ ДОПОМОЖЕ ВИЖИТИ

Командування Головного військового клінічного госпіталю Міністерства оборони України звернулось до ФПУ за допомогою в придбання холодильного обладнання для забезпечення належного харчування поранених бійців із зони АТО та інших потерпілих військовослужбовців.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ, з початку проведення антитерористичної операції на сході України на лікування до госпіталю постійно направляються сотні важко поранених військовослужбовців із зони бойових дій. Для їх одужання, зокрема, необхідно забезпечити довший термін збереження ліків і продуктів харчування. Вартість відповідного обладнання становить 123 тис. грн. Федерация профспілок України

звертається до членських організацій ФПУ з проханням взяти солідарну участь у наданні фінансової допомоги провідному медичному закладу Збройних сил України, яким на сьогодні є Головний військовий клінічний госпіталь. Спільними зусиллями допоможемо врятувати життя наших захисників! За докладною інформацією просимо звертатися до керівника фінансово-економічного департаменту ФПУ Світлани Василівни Моторонової за тел.: (044) 289-11-80.

ОФІЦІЙНО

ЗАЯВА

«ПРО НЕДОПУСТИМІСТЬ ПОСЯГАНЬ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ НА МАЙНОВІ ПРАВА КИЇВСЬКИХ ПРОФСПІЛОК»

Попередньою владою за ініціативи та на користь Міністерства молоді та спорту України було здійснено неправове судове безоплатне вилучення у підприємства «Дитячо-юнацький учбово-спортивний центр профспілок м. Києва «Авангард» Київської міської ради профспілок Льодового палацу площею 8 422,80 кв. м, розташованого у м. Києві по вул. Мельникова, 46. Для обґрунтування необхідності прийняття такого рішення використано викривлену інформацію щодо діяльності та правового статусу майна підприємства. Насправді ДЮУСЦ «Авангард» щодня забезпечує повноцінні заняття в спортивних школах та секціях понад 600

юних спортсменів – гімнастів, акробатів, футболістів, тенісистів, а також загальну фізичну підготовку фігурістів та хокеїстів. Однак, незважаючи на готовність міськпрофради до діалогу з державними органами щодо розвитку профспілкового закладу та його багаторічну спортивно-виховну діяльність, прокуратура м. Києва домоглася в суді визнання права власності на будівлю Льодового палацу за державою. На жаль, попри позитивні зміни у владі України, що відбулися в результаті революційної гідності, справу щодо вилучення вказаного спортивного об'єкта органи прокуратури та керівництво Мінмолодьспорту продовжують. Більш того, наразі в їхніх планах віді-

брати у профспілок міста не тільки Льодовий палац, а й увесь майновий комплекс підприємства «Авангард». Президія Об'єднання профспілок, організацій профспілок у м. Києві «Київська міська рада профспілок», підтримана Президією Федерації профспілок України, вважає, що такі дії Мінмолодьспорту та інших державних органів є грубим порушенням норм ст. 13, 19, 22, 36, 41 Конституції України, ст. 316–319, 328, 346, 386, 392 Цивільного кодексу України, ст. 34, 35 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», ст. 3, 7, 8, 11 Конвенції МОП № 87 «Про свободу асоціації і захист права на організацію», ратифікованої Верхо-

вною Радою України, якими встановлено права і гарантії діяльності профспілок в Україні і недоторканність їхніх майнових прав. У умовах оздоровлення всіх сфер діяльності українського суспільства такі дії не мають нічого спільного із справедливістю, яку виборювали люди на майдані Незалежності. Вимагаємо припинення всіх незаконних дій щодо безоплатного вилучення профспілкової власності окремими зацікавленими особами, що мають власні корупційні плани, які вони прикривають інтересами держави.

ПРЕЗИДІЯ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ПРОФСПІЛОК

ПРИНЦИПОВА ПОЗИЦІЯ

ПРОФСПІЛКИ НАПОЛЯГАЮТЬ НА РЕАЛЬНОМУ ВИРІШЕННІ ПИТАННЯ ОПЛАТИ ПРАЦІ ДЕРЖСЛУЖБОВЦІВ

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ДЕПАРТАМЕНТ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ АПАРАТУ ФПУ, в рамках соціального діалогу на погодження до СПО об'єднань профспілок надійшов проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну службу», який передбачає:

– відтермінування введення в дію Закону України «Про державну службу» (реєстр. № 4050-VI від 17 листопада 2011 року) щодо підвищення рівня матеріального забезпечення службовців до 1 січня 2015 року;

– внесення Кабінетом Міністрів змін у власні нормативно-правові акти з метою підвищення розмірів посадових окладів, визначення відповідних умов оплати праці держслужбовців державних органів та їх апарату, однак жодних

розрахунків щодо такого підвищення не надається.

Профспілки не погодилися зазначений законопроект як такий, що не сприяє реальному вирішен-

ню критичної ситуації з оплатою праці державних службовців, посадові оклади яких впродовж останніх шести років не переглядалися.

ВІДПОВІДЬ

ФПУ НЕ ВИКОРИСТОВУЄ ДЕРЖАВНІ КОШТИ

Державна фінансова інспекція в м. Києві звернулася до ФПУ з листом, в якому повідомля-

ється, що керуючись ст. 19 Конституції України, ст. 2 та п. 11 ст. 10 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993 № 2939-XII, вона просить надати їй інформацію щодо отримання Федерацією професій-

них спілок України в період з 2011 по завершений звітний період 2014 року коштів з

бюджетів усіх рівнів, у тому числі державних фондів або фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, а також використання державного чи комунального майна та наявності корпоративних прав держави у статутному фонді ФПУ.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ, у відповідь на запит Державної фінансової інспекції в м. Києві було направлено лист про те, що за вказаний

період коштів з бюджетів усіх рівнів, державних фондів, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування Федерація профспілок не отримувала, державне чи комунальне майно не ви-

користувалася, корпоративні права держави в статутному фонді об'єднання відсутні. Нагадуємо, що згідно із ст. 12 Статуту об'єднання, «ФПУ самостійно організовує свою діяльність, є незалежною від органів державної влади й місцевого самоврядування, роботодавців, їх організацій та об'єднань, громадських організацій, політичних партій, їм не підзвітна і не підконтрольна».

жорданським від органів державної влади й місцевого самоврядування, роботодавців, їх організацій та об'єднань, громадських організацій, політичних партій, їм не підзвітна і не підконтрольна».

РЕАКЦІЯ

ПОЗИЦІЯ ФПУ ПІДТРИМАНА

УВІДПОВІДЬ НА ЛИСТ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ від 30.07.2014 № 07/01-15/947 щодо підтримки позиції профспілок стосовно прийнятого Верховною Радою 22.07.2014 Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження втручання у діяльність суб'єктів господарювання» та

направлення звернення до Президента України про застосування права вето стосовно вказаного закону Представник Уповноваженого Верховної Ради з прав людини зокрема повідомив: «У зорічній доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан дотримання прав і свобод людини і громадянина за 2013 рік,

внесений до Верховної Ради в березні поточного року, викладена позиція Омбудсмена щодо необхідності істотного вдосконалення функцій державного нагляду і контролю за дотриманням трудового законодавства».

Інформаційно-аналітичний центр ФПУ

СПО

ТАКТИКА ДІЙ ПРОФСПІЛОК В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

4 вересня в столичному готелі «Турист» відбулося чергове засідання Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні.

Олена ОВЕРЧУК
«ПВ»

НА ПОЧАТКУ ЗАСІДАННЯ представники Міністерства економічного розвитку і торгівлі провели презентацію щодо соціально-економічних ризиків, пов'язаних з імplementацією угоди Україна – ЄС. СПО об'єднань профспілок затвердив зміни в Секретаріаті.

22 вересня доопрацювати проект Генеральної угоди задля передбачення в ній положень, які мають вагу національного рівня. Також члени СПО об'єднань профспілок обговорили стан виконання положень Генеральної угоди на 2010–2012 роки й ініціювання колективного трудового спору стосовно встановлення нових соціально-економічних умов праці, невиконання вимог трудового законодавства.

ІНІЦІАТИВА

На виконання рішення СПО об'єднань профспілок від 11 липня поточного року, прийнято рішення про ініціювання з 1 вересня відновлення колективних переговорів з укладення Генеральної угоди на новий строк. Робочою групою підготовлено актуалізований за змістом та строками проект Генеральної угоди, який був предметом попередніх переговорів. 26 серпня Президент України оголосив про проведення дострокових парламентських виборів, за результатами яких має бути утворено парламентську більшість і сформовано новий Уряд. Тож, враховуючи вищевикладене, СПО об'єднань профспілок вирішив взяти за основу актуалізований за змістом та строками проект Генеральної угоди про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні, визначивши термін її дії на 2015–2017 роки. Робочій комісії доручено до

ТАКТИКА ДІЙ

СПО об'єднань профспілок обговорив тактику дій в умовах соціально-економічної кризи. Варто зазначити, що на виконання рішення СПО від 11 липня 2014 року «Про підготовку пропозицій профспілок щодо протидії загрози масового безробіття та наступу на трудові й профспілкові права» антикризовою робочою групою об'єднань профспілок проведена робота з підготовки проекту тактики дій в умовах кризи, заходів з упередження негативних наслідків та запровадження компенсуючих механізмів з метою вироблення консолідованої позиції. Також учасники засідання прийняли важливі рішення з таких питань: «Про загрози для працівників у зв'язку з реформуванням системи загальнообов'язкового державного соціального страхування», «Про подання до МОП щодо порушення органами державної влади України норм конвенції МОП № 81 та № 129 1969 року» тощо.

РОЗМОВА З ГОЛОВОЮ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ОЛЕКСАНДРОМ ЯЦУНЕМ

Тетяна МОРГУН
«ПВ»

— Олександр Михайловичу, в одному з недавніх інтерв'ю Ви зауважили, що позиція профспілки освітан Києва завжди вирізнялася своїм радикалізмом. Хотілося б, аби Ви цю формулу здеталізували.

— Наш радикалізм як позицію може пояснити таким синонімічним рядом: це та правда, яка повинна бути в профспілках, тобто не приховування наших недоліків, бід, проблем, а їх обговорення та подолання. А в момент найвищої напруги, під час економічної скрути й зовнішньої агресії, ми тим більше повинні переосмислити роль і місце профспілок у суспільстві. До речі, мої позиції не змінилися з 2008 року, коли запропонував програму трьох кроків — так звані «три «і»: інвентаризація, інновація, інтеграція. Що мається на увазі?

Інвентаризація передбачає два аспекти: переоблік дійсних членів і створення нового відкритого реєстру майна. Я солідарний з Леонідом Сачковим, який давно стверджував, що кожна галузева профспілка повинна знати свої дивіденди від діяльності «Укрпрофодоровниці» та «Укрпрофтуру». Ресурси мають йти в першу чергу на створення реального страйкового фонду.

Інновація. Насамперед сучасне інформаційне забезпечення. До кожного члена профспілок повинна доходити мобільна й правдива інформація про соціально-економічну ситуацію в країні та заходи, які вживає ФПУ. Якщо нагальні проблеми не вирішуються за круглим столом, тоді через e-mail, sms-повідомлення люди отримують меседж до активних дій, і вже їм вирішувати, долучитися до акції чи ні.

Необхідно також використовувати сучасні інноваційні методи надання правової допомоги. Як приклад можна навести практику надання членам профспілки онлайн-консультацій з юридичних питань. На сайті столичної організації профспілки освітан розміщуються відповіді на запитання працівників щодо укладення трудового договору, звільнення з роботи, оплати праці, надання відпусток, атестації та ін. Кожен працівник освіти може, не полишаючи свого робочого місця, отримати відповідь на актуальне для нього запитання.

Нарешті, найголовніше. Ми вже давно мали б інтегруватися в громадянське суспільство і його очолити. Адже й Майдан відбувся через те, що 80% вимог народу — це соціальні бідні і сльози, що накопичувалися останніх 23 роки незалежності у величезній айбсерг. На моє глибоке переконання,

личної дорожнечі. Ми з 2007 року переконуємо кайвську владу, що таку надбавку слід виплачувати всім без винятку працівникам освіти!

На жаль, сьогоднішні ризики й тривоги пов'язані ще й з наміром урядовців збільшити горлове навантаження на вчителя з 18 до 22 годин за ту ж платню. Ми проти збільшення навантаження. Оптимізація та інтенсифікація мають обговорюватися в кожному освітньому колективі з обов'язковим збереженням інтересів людини праці. До слова, я вже неодноразово казав про один факт з історії: під час Другої світової, коли фашисти бомбили Лондон, до Уїнстона Черчилля звернувся міністр фінансів з пропозицією скоротити видатки на освіту. Прем'єр-міністр Великої Британії відповів: а заради дітей, нашого майбутнього, а їх навчають учителі! Й пропозицію відхилив.

якості та доступності вищої освіти. Запроваджує університетську автономію й академічності свободи для студентів та викладачів. Українські виші зможуть розмішувати власні надходження від платних послуг у сфері освітньої і наукової діяльності й далі витрачати відповідно до потреб трудових колективів, у тому числі на соціально-економічний захист. А за минулої влади на казначейських рахунках було заблоковано 8 млрд грн, зароблених вишами України. Отже, зроблено крок уперед. Окрім цього, закон передбачає чіткі межі навантаження на одного викладача: кількість годин скорочено з 900 до 600 на ту саму ставку. Відтак професорсько-викладацький склад матиме змогу постійно самовдосконалюватися. А студентська stipendія до 01.01.2016 зрівняється з прожитковим мінімумом. Є ще багато інших новацій, але це для окремого інтерв'ю.

Час переосмислити роль і місце профспілок у суспільстві

якби виборні органи ФПУ вирішували хоча б по одному глобальному питанню на рік, приміром домоглися реалізації стандартів МОП щодо мінімальної оплати праці, беззастережного врахування інтересів трудівників (як у Європі) при ухваленні Закону про порядок вирішення колективних трудових спорів, або наполягли на «розмороженні» ЄТС, чи скасуванні антинародної пенсійної реформи тощо — такого вибуху народного гніву не сталося б. Це наш обов'язок: день у день вирішувати соціально-трудові проблеми людей, добиватися встановлення справедливості, а не чекати весняного чи осіннього походу.

— Проте якщо досі не запроваджено 57-ї статті Закону «Про освіту», якщо розрив у ЄТС між ставкою І розряду й «мінімалкою» не лише не подолано, а він збільшився до 366 грн, через що освітяни втрачають у середньому 700 грн щомісяця, то чи може сьогодні міська організація профспілки, в умовах війни на сході й падіння економіки, захистити фінансові інтереси працівників освіти і науки?

— Зважаючи на всі драматичні фактори, ми не вимагаємо «розмороження» Єдиної тарифної сітки. Більше того, не вимагаємо виконання статті 57 Закону України «Про освіту» як основної в освітньому законодавстві. Просто прагнемо зберегти посадові оклади і всю систему надбавок і доплат, яку планували урізати урядовою постановою № 65 від 1 березня. Зокрема, скасування доплат за заміни і неможливість заповнення вакантних посад. Потім був озвучений «драконівський» законопроект № 4648, який завдяки консолідованій позиції освітніх профспілок, профільного Комітету Верховної Ради України і Міністерства освіти і науки повернутий на доопрацювання в Мінфін. Якби парламент його затвердив, то вчителів позбавили б доплати за перевірку зонитів, класне керівництво, завідування кабінетом і урядових надбавок за престижність освітньої праці. Залишився б лише «голий» оклад в 1900 грн. Що ж до кайвської муніципальної надбавки (теж 20%), то це «соціальна подушка», запобіжник надмірної сто-

— Ви добрим словом згадали Міносвіти. Гадаю, з приходом такого нового соціального партнера, як міністр Сергій Квіт, який ще недавно був президентом Києво-Могилянської академії, профспілці буде легше домагатися захисту законних прав і інтересів спільчан?

— Сергій Квіт — людина високоосвічена і передова у вищій школі. Він сформував потужну сучасну прогресивну команду — заступників і керівників департаментів, які працюють на розвиток національної освіти, зокрема вищої, задля її конкурентоспроможності на світовому ринку освітніх послуг. До слова, пан Сергій — один з розробників Закону України «Про вищу освіту», підписаного Президентом України 1 серпня. Я теж входив до цієї робочої групи, яка два з половиною роки плідно працювала під керівництвом ректора НТУУ «КПІ» академіка Михайла Згуровського. При цьому були й інші законопроекти, наш — критикували... Це успішний початок першої реформи демократичної України, що інтегрує вищу освіту в європейський простір, розвиває незалежну систему

— Олександр Михайловичу, міська організація профспілки, яку Ви очолюєте, іще з червня допомагає нашим воїнам у зоні АТО, спільно з іншими організаціями регулярно забезпечує Збройні сили України гуманітарною допомогою — це броньжелети, прогумовані плащі, спальні мішки, засоби особистої гігієни, натільна білизна. В цьому питанні Ви відчуваєте підтримку й розуміння спільчан?

— Люди вітають дії Президії нашої організації. Гуманітарну допомогу солдатам ЗСУ ми передаємо через столичний військовий комісаріат, громадську організацію «Зрук у руки». З 1 вересня профкомом студентів ініціювали акцію «Здай кров пораненому солдату». Окрім того, надаємо цілову допомогу на лікування. Наприклад, до вчителя ЗНЗ № 104 Константина Пенделєєва (27 років), який був тяжко поранений у бою в Лисичанську й нині перебуває на реабілітації. Профспілкова підтримка триватиме до закінчення АТО й одужання наших героїв. Але в цей же час бачу, що українські олігархи не квапляться трансформуватися в гордість України: Тарнавських, Ханенків, Терещенків... Не бажують сучасні мільярди безкорисливо фінансувати армію... Чому? Ненажерливість, жадібність, цинізм не мають міри, совість тут не ходить. По-справжньому (без вигоди) широчердні прості люди. Вони реально підтримують воїнів, своїх дітей — захисників України. А власникам великого капіталу завжди мало: вони починають затиювати народку не паски, а зашморги. Дочекаються, що терпеч увірветься. Панове олігархи, не доведете людей до відчаю...

КАЗАХСТАН: ЗАКОН ПРО ПРОФСПІЛКИ ОЦІНЯТЬ ЕКСПЕРТИ

Конфедерація вільних профспілок Казахстану надіслала до комітету експертів Міжнародної організації праці огляд основних положень нового закону «Про професійні спілки», що обмежують діяльність профспілкового руху країни. В огляді докладно аналізуються

статті закону, що стосуються сфери внутрішньої діяльності профспілок (структура, державна реєстрація, реорганізація та ліквідація), можливостей для висунення профспілками своїх вимог і права на страйк, а також підтримки міжнародних зв'язків профспілок. Зо-

крема, наголошується, що закон суттєво ускладнює реалізацію права профспілки висувати вимоги до роботодавця і проводити страйки. Також у документі розглядаються інші законодавчі акти, що обмежують профспілкову діяльність, як-от Кримінальний кодекс і Кодекс про

адміністративні правопорушення, прийняті в липні ц. р. та які набувають чинності з 1 січня 2015 року. Так, передбачається втручання державних органів у діяльність профспілок, обмежується можливість для проведення страйків, а також зборів і вуличних акцій.

ІРАН

INDUSTRIALL ВИМАГАЄ ЗВІЛЬНИТИ ЗААРЕШТОВАНИХ ШАХТАРІВ

Глобальна спілка IndustriALL закликає президента Ірану звільнити дев'ятьох шахтарів, заарештованих 19 серпня за участь у страйку на залізному руднику Vaqeh у провінції Ієзд.

Понад 5 тисяч шахтарів оголосили протест на підтримку робітників, які перебувають у в'язниці. Їх заарештували за участь у 40-денному страйку на шахті на початку ц. р. Вони виступили проти намірів уряду приватизувати компанію, унаслідок чого мали б погіршитися умови праці шахтарів. Протестувальники, які оголосили страйк на знак протесту проти арешту їхніх колег, також вимагають інвестувати 15 відсотків прибутків шахти у розвиток регіону Ієзд. Учасники страйку дістали не-

бачену підтримку з боку місцевих жителів, які приєдналися до протестувальників разом зі своїми сім'ями та взяли участь у великомасштабній сидячій акції протесту, що її було організовано біля офісу губернатора. IndustriALL також засудила використання владою 20 серпня у відповідь на протест шахтарів сил спецназу для придушення мирної демонстрації.

КОРОТКО

США | У ста містах країни відбувся черговий страйк працівників ресторанів швидкого харчування. Співробітники фастфуд-мереж вимагають збільшення погодинної оплати праці до \$15. У липні близько 1300 співробітників ресторанів швидкого харчування одночасно схвалили резолюцію про проведення акцій громадянської непокорності для посилення тиску на мережі фастфуду. У свою чергу, самі компанії стверджують, що \$15 на годину – це нерéalна оплата.

ЯПОНИЯ | Фахівці, які зайняті на розбиранні завалів атомної електростанції «Фукусіма», мають намір подати до суду на оператора АЕС Tokyo Electric Power і деяких субпідрядників. Вони вимагатимуть компенсації у мільйони ієн, які їм не виплачено за роботу в умовах підвищеного ризику.

НІМЕЧЧИНА | Зі страйку машиністів поїздів розпочався перший осінній місяць для пасажирів. Машиністи поїздів вимагають збільшити на 5% зарплату, а також скоротити робочий тиждень на дві години. Переговори профспілки водіїв локомотивів із роботодавцем, які тривають із 18 серпня, виявилися марними – сторонам так і не вдалося домовитися.

ІЗРАЇЛЬ | Федерація профспілок «Гістадрут» повідомила про трудовий конфлікт у державному секторі. Проблема стосується державної поштової служби. У Мініфін заявляли, що в рамках фінансового оздоровлення буде звільнено 2500 співробітників пошти. Тим часом в угоді, підписаній раніше між міністерством і профспілками, йшлося лише про 1500 звільнених.

БАШКОРТОСТАН | Медики станції швидкої допомоги міста Уфи мають намір розпочати голодування, протестуючи проти вкрай низьких зарплат за одночасного недіємого навантаження при виконанні службових обов'язків, яке спричиняє недоукомплектованість бригад швидкої допомоги.

ІНДІЯ

ГІДНА ПРАЦЯ ДЛЯ ЖІНОК Проблема потребує негайного вирішення

Близько 40 жінок – представниць членських організацій IndustriALL з усіх куточків Індії зустрілися в Калькутті, щоб поділитися досвідом та обговорити плани на майбутнє. У семінарі також взяли участь чоловіки – лідери профспілок. Захід організовано в рамках проекту профспілкового будівництва для країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону.

На семінарі наголошувалося, що одна із проблем, на яку найчастіше нарікають працюючі жінки, – це порушення прав матері і дитини. Ці права, а також охорона материнства є невід'ємними складовими програми із забезпечення гідної праці. Проте ці права не завжди дотримуються. Жінки також обговорили проблеми, які виникають, коли працівниці йдуть у декретну відпустку, вони скаржилися на ненормований робочий день і низьку заробітну плату, надто в неформальному секторі економіки, а також на нерівність в оплаті праці між чоловіками і жінками. Присутні одночасно зійшлися на тому, що слід вжити всіх можливих заходів для подолання високого рівня неспівпадіння серед жінок.

Учасниці семінару порушили питання про відсутність туалетів, кімнат відпочинку та брак чистої питної

води на робочих місцях. Профспілки мають внести ці питання до списку питань, що стосуються охорони здоров'я та безпеки праці. Крім того, профспілкам слід проводити інформаційні тренінги та навчання з питань профілактики ВІЛ/СНІДу. Особливу увагу було акцентовано на проблемі насильства над жінками. Деякі профспілки створили групи самопомогі, аби допомогти жінкам протистояти чоловічому домінуванню, отримати підтримку і здобути повагу. Дехто навіть організував курси самооборони для жінок. Жвавою виявилася дискусія на тему роботи жінок у нічні зміни, зростання рівня грамотності та освіченості жінок-працівниць. Учасники семінару вирішили, що кожна членська організація направлятиме своїх представниць для роботи в індійському комітеті IndustriALL.

МЕКСИКА

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД СКАСУВАВ ЗВИНУВАЧЕННЯ ПРОТИ НАПОЛЕОНА ГОМЕСА

Після багатьох років переслідувань суд Мексики нарешті зняв із президента і генерального секретаря Національної профспілки гірників і металістів Los Mineros Наполеона Гомеса Уррутіа всі висунуті проти нього кримінальні звинувачення.

На відкритому засіданні 28 серпня четвертий колегіальний суд із кримінальних справ першої інстанції федерального округу прийняв одночасне рішення, згідно з яким кримінальне обвинувачення щодо ліквідації цільового фонду профспілки в 2005 році, що його висунув проти Гомеса уряд, визнано необґрунтованим і неконституційним. Водинадцять мексиканський уряд звинувачує Гомеса в одному і тому самому злочині, і вкотре апеляційні суди виносять постанову на його користь. Генеральна прокуратура Мексики оголосила, що виконає судові рішення, яке не

може бути оскаржене. З 2006 року після того, як Гомес задушив промислове вбивство робітників на шахті Паста-де-Кончос, лідер робітників-металістів постійно зазнавав переслідувань з боку уряду та корпорацій, через що був змушений перейти у місті Ванкувері (Канада).

У засланні Гомес продовжував керувати профспілкою Los Mineros і брав участь у колективних переговорах, за підсумками яких було підписано договори, які значною мірою покращували умови праці членів профспілки.

УЗБЕКИСТАН

В АДІЖАНИ ОБГОВОРИЛИ КОНВЕНЦІЇ МОП

За ініціативи Федерації профспілок Узбекистану в місті Адіжани відбувся навчальний семінар «Завдання роботодавців щодо реалізації конвенцій Міжнародної організації праці, ратифікованих Республікою Узбекистан».

У зустрічі взяли участь представники органів місцевої влади, обласних управлінь різних міністерств і відомств, рад фермерів, вишів і середніх спеціальних, професійних освітніх закладів, профспілкового акти-

ву. Було зазначено, що в країні відбувається системна діяльність для створення гідних умов праці, розвитку соціального партнерства тощо. У рамках заходу учасники проаналізували основні напрями спільної діяльності Федерації профспі-

лок і МОП, місце та роль профспілкових первинок у соціальному розвитку підприємств. Обговорено питання регулювання трудових відносин, профілактики профзахворювань, створення для робітників безпечних умов праці.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА | ПРОБЛЕМА

ХТО ЗАХИСТИТЬ УЧНІВ ПРОФТЕХОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ?

У регіоні діють 34 навчальних заклади професійно-технічної освіти, з них 10 – аграрних. Високого професіоналізму педагоги, майстри виробничого навчання докладають чимало зусиль для вдосконалення навчального процесу, спираючись на сучасні інноваційні технології.

Валерій МАРЦЕНЮК

На базі дев'яти класів тут навчають робітників-аграріїв, електромонтерів з ремонту електроустаткування, слюсарів із ремонту автомобілів, операторів комп'ютерного набору, живописців тощо. Після одинадцятого класу – фахівців із діловодства та комерційної діяльності, декораторів вітрин, операторів з обробки інформації та програмного забезпечення та ін.

До слова, скажу без перебільшення, в цих навчальних закладах готують не лише робітників і спеціалістів, затребуваних на ринку праці, а й висококваліфікованих розбудовників молоді держави.

Мені постійно доводиться спілкуватися з учнями цих навчальних закладів та їхніми батьками. Вони завдячують долі, що їхні діти навчаються тут. Однак просять порушити питання перед вищими органами про підвищення стипендії. Справді, вони мають рацію. Скажіть, будь ласка, як за 275 гривень нині можна прожити? Адже у профтехосвітніх закладах навчаються переважно діти із ма-

лозабезпечених родин, сироти та напівсироти. Переважна більшість із них добирається на навчання з прилеглих сіл або ж із райцентрів. Транспортні витрати, на жаль, подорожчали. Приміром, аби доїхати з найменш віддаленого села до обласного центру, необхідно заплатити 7–10 гривень, а ще треба міським транспортом дістатися до навчального закладу, щось поїсти.

Я розумію – нелегкі часи нині переживає Україна. Сотні людей гинуть під час бойових дій. Армії та мешканцям сходу потрібна допомога. Для цього необхідні кошти, а їх у державі, на жаль, бракує...

Тим часом нещодавно через засоби масової інформації довідався, що Верховна Рада зобов'язала Кабмін підвищити стипендії студентам вишів відповідно до нового закону про вищу освіту. До 1 січня 2015 року Кабмін має визначити терміни поступового збільшення розміру академічної стипендії до рівня прожиткового мінімуму в розрахунок на одну особу на місяць. До речі, нині стипендія студентів вишів становить 730 грн, коледжів, технікумів – 550 грн.

Тому на шпальтах газети на прохання учнів профтехосвітніх закладів, їхніх батьків хочу передати звернення до Верховної Ради знайти можливість підвищити їм стипендію. Позицію своїх вихованців підтримують керівники профтехосвітніх закладів, інженерно-педагогічні працівники, яким, до слова, теж потрібно переглянути зарплату. Ось що з цього приводу сказав директор ВПУ № 25 м. Хмельницького Олег Гаврилук: «Стипендії треба підвищити, а ще необхідно прийняти новий закон про професійну освіту».

Осторонь цієї справи не стоять і профспілки. Зокрема, про це наголосили і голови учнівської профорганізації та інженерно-педагогічних працівників ВПУ № 25 м. Хмельницького Наталія Пенделюк, Оксана Безіньська та голова обласної організації профспілки працівників радіоелектроніки та машинобудування України Михайло Сімчук. Вважаю, що нашу пропозицію підтримає і ЦК профспілки працівників освіти і науки України. Сподіваюся, що політики дослухаються до голосу учнів професійно-технічних навчальних закладів і допоможуть їм.

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА | ШЕФСТВО

ПРОФСПІЛКИ – ВІЙСЬКОВИМ МЕДИКАМ

У зв'язку із бойовими діями на сході України нові вимоги висуваються до військової медицини. Велику допомогу для вдосконалення її матеріально-технічного стану, лікування поранених учасників АТО надають профспілки Дніпропетровщини, яка останнім часом стала справжньою «прифронтовою зоною». Щодень сюди прибувають на лікування поранені бійці.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ПРЕС-ЦЕНТР ОБ'ЄДНАННЯ ПРОФСПІЛОК ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ, членські організації Облпрофоб'єднання, профспілкові комітети підприємств та організацій області взяли шефство над Дніпропетровським військовим госпіталем, персонал якого зараз гідно витримує особливо велике навантаження. Представники профорганізації підтримують контакти з керівництвом закладу, майже щодня приходять сюди, звісно, не з порожніми руками. Так, нещодавно облпроф-організація Пенсійного

фонду придбала для госпіталю дефібрилятор і електрокардіограф. Обком профспілки працівників культури закупив комплекти постільної білизни та меблі, а обком профспілки працівників АПК придбав медикаменти, організував здачу крові для поранених, забезпечення продуктами та засобами гігієни. За сприяння обкому профспілки автомобілістів та дорожників підприємства галузі обладнують під'їзні шляхи до приймального відділення госпіталю. За кошти Фонду допомоги, що його створено за рішенням президії Облпрофоб'єднання, закуплено необхідне обладнання для хі-

рургічного відділення обласної клінічної лікарні ім. Мечникова, куди доправляють особливо важко поранених бійців. Нещодавно було організовано закупівлю та доставку для госпіталю військової частини в с. Черкаському, бійці якої беруть безпосередню участь у антитерористичній операції, медичного обладнання, холодильників, меблів. Керівництво частини та працівники медслужби подякували голові Облпрофцентру Віталію Дубілю та його колегам, які привезли у Черкаське цей вантаж, за увагу до військовиків та піклування про забезпечення їх усім необхідним.

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА | КОНКУРС

ПРАЦЮ СЛАВИМО, ЩО В ТВОРЧИСТЬ ПЕРЕЙШЛА

У нафтогазовидобувному управлінні «Надвірнанафтогаз» ПАТ «Укрнафта» питання харчування працівників розглядається як пріоритетне. Саме тому, маючи на меті відродити гарну традицію проведення конкурсів професійної майстерності, вирішили розпочати з конкурсу кухарського мистецтва.

Сергій ЛИЗАНЧУК

До організації справи підійшли творчо. Одні назвали номінації чого варити: «Візитна карта пункту гарячого харчування», «Кращий знавець своєї справи», «Кулінарна композиція», «Кращі кухарі», «Кращі пекарі». Перед конкурсантками ставилася вимога не тільки приготувати смаколики, а й продемонструвати спеціаліст і його відповідність санітарним нормам; уміння впливати на формування смаку споживача, любов до свого підприємства та професії. Отож майстрині і розстаралися. У кожний витвір свого кулінарного мистецтва заклали часточку душі, навіть смачноту бурову пісню, зачарували всіх присутніх співом про нафтопромисли Биткова та свою професію. Оцінювальній комісії, яку очолював голова профкому Олександр Діканьов, довелося добре поміркувати, обираючи переможців. Ними заслужено визнані: Наталія Тимканюк (I місце), Галина Максимко (II місце), Марія Госедло (III місце). Всі вони – кухарі пункту гарячого харчування «НГВУ-гуртожиток». До традиційних відзнак успіху – описів, квітів, дипломів, пам'ятних стрічок долучено рішення про встановлення пере-

можцям щомісячної надбавки за професійну майстерність у розмірі 12–20% тарифної ставки. Решта учасниці одержала грошові премії і дипломи. Цей захід був високо оцінений профспілкою. Голова обласної ради Укрнафтогазпрофспілки Святослав Остап'юк виніс це питання на засідання президії і наголосив на назрілій та гострій необхідності відродження таких конкурсів, адже нині суспільство не приділяє належної уваги ні трудовим традиціям, ні висококваліфікованій праці, ні справедливій матеріальній винагороді за професійні знання та майстерність. Президія обраних нафтогазової профспілки нагородила Почесними грамотами голову цеховому цеху робітничого постачання Олега Якимів та профактивісток Тетяну Лизанчук і Тетяну Телятник. Особливу подяку висловлено головному організаторам і нахненникам конкурсу: начальнику нафтогазовидобувного управління «Надвірнанафтогаз» Володимир Чуприні та його заступнику Степану Соломону. Досвід проведення конкурсів професійної майстерності, започаткованих НГВУ «Надвірнанафтогаз», рекомендовано для поширення та популяризації. Члени президії висловилися також за підтримку ще двох запланованих НГВУ «Надвірнанафтогаз» конкурсів: у вересні – операторів із видобування нафти і газу, у жовтні – водіїв автотранспорту.

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА | БОРГИ

ОБЛАВТОДОР ПОТРЕБУЄ ПІДТРИМКИ

Із січня 2014 року заборгованість з виплати зарплати в області працівникам економічних активних підприємств зросла на 2,9 млн грн (75,2%), що зумовлено заборгованістю перед працівниками підприємств системи дочірнього підприємства «Івано-Франківський облавтодор» ВАТ «ДАК Автомобільні дороги України».

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ КОРЕСПОНДЕНТ СЕРГІЙ ЛИЗАНЧУК, фахівець відділення НСПП в Івано-Франківській області для запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів) узяли на облік чиннік дестабілізації стану соціально-трудових відносин – погашення заборгованості із зарплати у ДП «Івано-Франківський облавтодор». Таким чином виявлено порушення вимог статей 115,116 КЗпП України та статті 15 ЗУ «Про оплату праці». Станом на 1 липня 2014 року у філії «Івано-Франківське

дорожно-експлуатаційне управління» ДП «Івано-Франківський облавтодор» заборгованість становить 641,7 тис. грн. Служба автомобільних доріг в Івано-Франківській області роботи ДЕУ не прийняла і не оплатила. Для погашення заборгованості необхідно прийняти роботи та оплатити їх. У філії «Мостова експлуатаційна дільниця» ДП «Івано-Франківський облавтодор» заборгованість із зарплати становить 211,4 тис. грн. Причиною виникнення заборгованості є не своєчасне фінансування з державного бюджету.

Paica
Чирваоглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Великі проблеми малих форм

Абревіатура МАФ розшифровується як мала архітектурна форма. Однак у вжитку частіше зустрічаються слова-синоніми, як-от кіоск, ятка, лоток, ларьок. Бо насправді переважна частина споруд нічого спільного з архітектурою не має. Пластикові «коробки», вітрини яких обліплені чіпсами, цигарками і пивом.

Така, з дозволу сказати, архітектура заповонила наші міста і районні центри, а у самій столиці ситуація зі встановлення МАФів – критична. Кіосками заставлено виходи з метрополітену, перегороджено доступи до зупинок громадського транспорту. Перешкоджають архітектурні витвори й роботі карет «швидкої допомоги» та пожежних. Однак прибрати з вулиць і площ столиці кіоски допоки не вдалося жодній міській владі. Чи зможе команда Віталія Кличка навести лад з МАФами, розмірковують «Профспілкові вісті».

БИТВА ЗА КИЇВ

Магічна абревіатура МАФ має один морфологічний корінь зі словом «мафія». Може, за випадковим збігом, та не виключено, що хтось свого часу зумисне назвав так хатинки на курячих ніжках, прозора натякаючи на швидке збагачення власників яток. І це найголовніша причина того, що кіоски з ларьками заповнили площі й вулиці столиці. МАФ у Києві перетворились у самостійну, автономну сферу економіки. Їх оборот становить близько 10 млрд гривень, а чистий прибуток – близько 2 млрд гривень на рік. Експерти кажуть, що обороти кіосків у столиці можна порівняти з оборотами найбільших роздрібних мереж.

Київський феномен масового поширення МАФів полягає не просто в жахливій забудові міста, а у повній втраті контролю за діяльністю кіосків з боку держави та ухиленням від сплати місцевих податків і зборів. Парадоксально: з одного боку, встановлення МАФів прямо заборонено, але малі архітектурні форми у Києві з'являються наче гриби після дощу. Як це розуміти? Як те, що влада

ігнорує закони? Демонстративно і на всіх рівнях?

Якщо вірити аналітикам, бюджети всіх рівнів отримують від кіосків копійки, або й взагалі нічого не отримують. То чи потрібна європейській столиці така кількість вуличних кіосків? Їх кількість нині сягає 20 тисяч, хоча точної цифри не знає ніхто. На місці одного знесеного постає три нових.

Столична влада вирішила знести до кінця року більш ніж 6 тисяч МАФів. Чи не означає це, що на місці, де пройшовся грейдер, не з'являться 15 тисяч нових яток?

У столичній мерії пояснюють: хаотичну торгівлю в Києві має бути припинено, незаконно розміщені МАФі – прибрано. «Вони блокують рух. Незаконно підключаються до електромережі. «Наливайки» ставлять поблизу шкіл. Хаотична торгівля підриває не тільки безпеку, вона спотворює зовнішній вигляд міста», – заявив мер столиці Віталій Кличко після відвідин Лук'янівського та Житнього столичних ринків і прилеглих до них територій. І разом з тим додав, що влада встановить чіткі правила, за якими можна розміщувати МАФі у Києві.

Експерти стверджують, що є певна кількість справді потрібних вуличних кіосків, але для забезпечення нормальних умов роботи їх потрібно ввести в праве поле. Для забезпечення комфорту як продавців, так і покупців, для надходження грошей до бюджету і гарантії того, що куплений у кіоску продукт виявиться якісним, столична влада розроб-

ляє проект розміщення тимчасових торговельних споруд у місті. Як варіант, частину ларьків можна перенести в торгові центри зі збереженням робочого місця.

Однак власники кіосків чинять шалений спротив будь-яким намаганням влади навести лад у сфері вуличної торгівлі. Свого часу колишній очільник ҚДМА Володимир Бондаренко виступив із заявою звільнити від стихійної торгівлі всі входи і виходи з підземних тунелів. Однак дуже швидко збагнув, що що обіцянку виконати неможливо, оскільки МАФі «кришкують» суди.

І не тільки суди. Насправді, кажуть експерти, великих власників МАФів із мережами від 10 кіосків у столиці не більш як 200. Тільки чомусь немає серед правоохоронних органів охочих перевіряти такі підприємства, а тим паче – доводити незаконність встановлення кіоску, ларька чи лотка.

«ЗАПОВІДНА» ЗОНА

Звісно, можна запустити бульдозер, і від малих архітектурних жодної форми не лишиться. Але це створить іще одну проблему – працевлаштування як мінімум 40 тисяч мешканців Києва та околиць, вважає представник Ради підприємців при Кабміні Сергій Кравченко. Нині, коли до столиці продовжують прибувати біженці зі сходу і котрих треба працевлаштувати першочергово, таке навантаження на центр зайнятості недо-

Близько 18% втрат електроенергії в Києві спричинені незаконною роботою МАФів.

Щодня до міських служб столиці надходить до 40 індивідуальних і колективних скарг щодо МАФів.

Сьогодні осіб, які незаконно розміщують тимчасові споруди, можна притягти до відповідальності хіба що за статтею 151 Кодексу про адміністративні правопорушення (порушення державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів, правил благоустрою територій населених пунктів).

Чи можна когось налякати нинішніми штрафами? Навряд чи. Порушення вартує від трьох до восьми неоподаткованих мінімумів, у перерахунок на гривні від 51 до 136 гривень. Порівняно із заробітком у «хлібних місцях», це копійки. Такий штраф можна сплачувати чи не щодня. Тож слід створити такі умови для нелегалів, щоб для них було б вигідніше оформити документи, нормально працювати та ще й наповнювати міський бюджет.

Загалом, переконують аналітики, ніхто й ніколи по-справжньому не доводив боротьбу з нелегальними МАФами до логічного завершення, аби Київ став як колись – чистим і зеленим. Боротьба мерії з малими архітектурними формами – це велика проблема, але за бажання її можна вирішити, переконують депутати нішньої Київради. Для цього треба вивчити громадську думку киян, чи потрібні місту МАФи, скільки їх має бути, яких саме, докладно проаналізувати групи товарів, що в них продаються.

Думку містян щодо необхідності та доцільності розміщення кіосків належить вивчити службі містобудівного кадастру. Технічно, запевняють депутати, це справа кількох днів, максимум – десяти.

Після цього слід сформулювати остаточні пропозиції щодо розміщення тимчасових споруд торговельного призначення. Пропозиції мають бути спільними від депутатів Київради та районних у місті Києві державних адміністрацій. Узагальнені пропозиції внести до Комплексної схеми розміщення тимчасових споруд у м. Києві. Виконати ці умови абсолютно реально. Та лишається ще одна, якою не можна знехтувати, бо тоді вся попередня робота буде зведена нанівець. Умова проста: надалі належить суворо дотримуватися визначених киянами вимог щодо розміщення тимчасових споруд.

Поки що триває жваве обговорення ініціативи міської влади щодо роботи МАФів у нових умовах. Не тільки серед депутатів, а й власників мереж кіосків. Останні, своєю чергою, заявили про черговий тиск на малий і середній бізнес. У відповідь почули заяву столичного мера: «В жодному разі ми не будемо тиснути на малий і середній бізнес. Якщо люди хочуть працювати – вони повинні працювати, але чесно, прозоро і законно».

70% кіоскерів – іногородні, вони приїхали до столиці на заробітки

Фото
Кирилла
ЛАТИШЕВА

речне. До того ж зазвичай продавці у ларьку працюють не офіційно, зарплату отримують у конвертах, тож держава на цілком законних підставах не зможе запропонувати їм роботу.

Робота кіоскера навіть у «хлібних місцях» поблизу метро чи на привокзальній площі – не мед і не цукор. Як правило, у нашвидкуруч змонтованих МАФах немає ані опалення, ані нормального водопостачання, ані каналізації.

Ви ніколи не замислювалися над тим, як продавці кіосків розв'язують свої, м'яко кажучи, побутові проблеми? Де продавчині кави у ларьку поблизу метро, приміром, вимити руки чи сходити до туалету? У самому мініатюрному приміщенні таких зручностей не передбачено.

Зазвичай продавці намагаються одразу завести знайомства із власниками кафе чи ресторанів, розташованих поблизу їхнього «робочого місця».

«Та ще треба заслужити, аби до ресторану пускали безплатно, – зізнається

Ольга, котра працює в одному з ларьків у районі Деміївського ринку. – Або щоб той таки ресторан тут був. Чи хоча б Макдональдс. Або навіть громадський туалет, нехай платний, аби діяв».

З таким станом речей іще можна було б погодитись, якби йшлося про реалізаторів газет і журналів, приміром. Та не забуваймо, що більшість ларьків продуктового спрямування, як то кажуть, «на перекус». І геть не в кожному кіоску швидкого приготування їжі знайдеться примітивний умивальник чи хоча б вологі серветки. Є питання і до власників МАФів, котрі торгують неупакованими продуктами. Практично жоден із них не відповідає санітарно-гігієнічним нормам. Влада про це знає. Вона не проти, аби всі МАФи були обладнані «відповідно до норм, стандартів, щоб мали європейський вигляд».

Поки що ятки обростають купами сміття – паперовими стаканчиками з-під кави, обгортками від шаурми, пірижків.

Купи відходів створюють «заповідну» зону, що з європейськими стандартами не має нічого спільного.

МАЙЖЕ ЗА ЧЕРНИШЕВСЬКИМ

Проблема захаращення столиці МАФами – гостра і тільки на перший погляд не підлягає врегулюванню, кажуть експерти. Сьогодні мало з'ясувати, хто винен, нині маємо розглядати питання під іншим кутом: що робити, як правильно діяти? Планомірно демонтувати й утилізувати не вдається, кажуть чиновники. Власники ларьків, що підлягають знесенню, звертаються до Господарського суду. Шойно суд приймає позов до розгляду, малу архітектурну форму не те що зносити, чіпати не можна – до з'ясування справедливості у суді. А це може тривати доволі довго. Тут уже вистіють той, у кого міцніші нерви і зв'язки.

ІСТОРІЯ ПОВТОРЮЄТЬСЯ?

Задовго до революції 1917 року скрізь вулицями Києва снували лоточники. Вони продавали свій крам просто на повітрях будинків, очевидно, для зручності мешканців. Найпоширенішими були кіоски з пресою. Працювати в такому кіоску було доволі престижно, адже це зазвичай були освічені люди, до того ж вони одними з перших дізнавалися, що відбувається у країні та світі. До слова, газети не

обов'язково було купувати. Їх розвішували на окремих щитах поряд із кіосками по всьому місту, аби якомога більше людей їх прочитали.

Тим часом перші МАФи на вулицях столиці з'явилися у 1934 році. Та від теперішніх вони суттєво різнилися. Виглядали вони достойно – стилізовані під українське бароко або візантійський стиль. Були прикрашені майстерним різьбленням по дереву чи розписною кераміч-

ною плиткою. До оздоблення ставились дуже відповідально. Та й самі кіоски створювали відомі архітектори. Проекти попередньо обговорювала київська громада, і лише коли вона давала згоду, приступали до спорудження. Відомі архітектори Петро Захарченко і Василь Кричевський подарували столиці не одну перлину малої архітектури. Та й встановлювали шедеври у людних місцях – навпроти оперного театру, біля

стадіону, на Хрещатику. Певно, саме за цієї обставини неабияку відповідальність відчували і проєктанти, і будівельники, і столична влада також. А тютюнові кіоски Кричевського, які простояли до 50-х років минулого століття, навіть увійшли до екскурсійних програм по Києву.

Трохи згодом, наприкінці 50-х, у Києві почали встановлювати кіоски під вівіскою «Книги». Ціла мережа таких кіосків функціонувала

на тодішній площі Калініна, нинішньому Майдані.

Пізніше столична влада вирішила, що стиль МАФів не вписується в архітектуру центру міста. Поступово від малих архітектурних форм – ларьків, кіосків почали відмовлятися. Кіоски не були масовим явищем ані в 60-х, ані в 70-х роках. Торгівля здійснювалася у магазинах, розташованих на перших поверхах будинків, які нині зазвичай належать банкам та аптекам.

ПРОТЕСТ

ПРОФСПІЛКА ПРОТИ ПРИЙНЯТТЯ АНТИСОЦІАЛЬНОГО ЗАКОНУ

Міністерством фінансів України розроблено законопроект «Про удосконалення норм законів з метою забезпечення фінансово-економічної стабілізації в Україні», яким передбачається скасування гарантій фінансового забезпечення галузі освіти та встановлення педагогічним і науково-педагогічним працівникам рівня посадових окладів (ставок заробітної плати) і умов оплати праці спеціалістів закладів освіти, передбачених статтями 61 та 57 Закону України «Про освіту».

Як повідомляє управління соціально-економічного захисту ЦК Профспілки працівників освіти і науки України, документом пропонується збільшення норми навчального навантаження учителів та керівників гуртків з 18 до 20–22 годин на ставку впродовж 2015–2016 років, вихователів дошкільних навчальних закладів – з 30 до 36 годин у 2015–2020 роках.

Крім того, планується:

- збільшення наповнюваності класів загальноосвітніх навчальних закладів, зокрема в сільській місцевості не менше 10 учнів;
- ретельне регулювання Кабінетом Міністрів України питання виплати педагогічним і науково-педагогічним працівникам надбавок за вислугу років, науковій ступені і вченій звання, допомоги на оздоровлення при наданні щорічної відпустки, виплати щорічної грошової винагороди за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків, встановлення доплат за класне керівництво, перевірку зошитів, завідування майстернями, навчальними кабінетами, навчально-дослідними ділянками;

- внесення змін до щойно прийнятого Закону України «Про вищу освіту», що спрямовані на погіршення умов праці науково-педагогічних працівників та навчання студентів, автономії вишів, матеріального та стипендіального забезпечення студентів, зокрема із числа дітей-сиріт, матеріального забезпечення сільських молодих спеціалістів, виготовлення документів про освіту тощо;

- погіршення умов пенсійного забезпечення, підвищення страхового стажу, зниження розміру пенсій, збільшення стажу для призначення пенсій за вислугу років педпрацівникам;

- зміна порядку індексації доходів громадян;
- скасування норми про відрахування коштів на оздоровлення, охорону праці;

- звуження права територіальних громад приймати рішення про реорганізацію та ліквідацію загальноосвітніх та дошкільних навчальних закладів тощо.

Законопроект також передбачається затвердження нової редакції Закону України «Про вдосконалення системи соціального захисту населення та гарантії соціального захисту особам, які по-

страждали під час участі у мирних зібраннях», який, на наше переконання, має прийматися окремо, а не в пакеті із змінами до законів, що спрямовані на обмеження трудових прав та соціально-економічних інтересів громадян України.

У ході підготовки законопроекту не дотримано вимог ЗУ «Про соціальний діалог в Україні», метою якого є вироблення разом із соціальними партнерами державної соціальної і економічної політики, регулювання трудових, соціальних, економічних відносин, забезпечення підвищення рівня і якості життя громадян, соціальної стабільності в суспільстві, чим порушено принципи соціального партнерства.

ЦК профспілки спрямовано відповідні звернення до Голови Верховної Ради Олександра Турчинова, народних депутатів, голови Комітету Верховної Ради Лілії Гриневич, Кабінету Міністрів, Федерації профспілок України з вимогою вжити заходів для недопущення прийняття законопроекту «Про удосконалення норм законів з метою забезпечення фінансово-економічної стабілізації в Україні» в запропонованій Міністерством фінансів редакції.

ЗАКОН

ВНЕСЕНО ЗМІНИ ДО ЗАКОНІВ УКРАЇНИ «ПРО ОСВІТУ» І «ПРО МОБІЛІЗАЦІЙНУ ПІДГОТОВКУ ТА МОБІЛІЗАЦІЮ»

Набрав чинності Закон України від 3 липня 2014 року № 1575-VII «Про внесення змін до Законів України «Про освіту» та «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо гарантій для студентів, аспірантів, педагогічних, науково-педагогічних працівників».

Закон передбачає, що студенти, курсанти, слухачі, стажисти, клінічні ординатори, аспіранти, докторанти, крім раніше визначеного Законом України «Про освіту», на період проходження військової служби за

призовом під час мобілізації, на особливий період мають гарантоване державою право на збереження місця навчання, відстрочку на складання екзаменаційної сесії та державної атестації у навчальних закладах. За студентами, аспі-

рантами, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період зберігаються додаткові види соціального і матеріального забезпечення, передбачені Законом України «Про освіту», також за ними зберігається попередній середній заробіток. Розмір плати за навчання, підготовку, перевірку, підвищення кваліфікації кадрів або надання додаткових освітніх послуг для таких осіб зменшується з урахуванням перерахованого і оплаченого строку навчання.

Призовою на військову службу під час мобілізації, на особливий період не підлягають також студенти та аспіранти, які навчаються на денній формі навчання. Міністерство освіти і науки України пропонує керівникам вищих навчальних закладів у своїй діяльності керуватися, зокрема, вимогами Закону України «Про внесення змін до Законів України «Про освіту» та «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо гарантій для студентів, аспірантів, педагогічних, науково-педагогічних працівників».

СУД

РОЗГЛЯД СПРАВИ ЗАВЕРШЕНО

9 вересня 2014 року Окружний адміністративний суд м. Києва завершив розгляд судової справи за позовом Профспілки працівників освіти і науки України про 20% надбавку педагогічним працівникам за престижність праці та 50% надбавку бібліотечним працівникам за особливі умови праці.

Як повідомляє юридичний відділ ЦК Профспілки працівників освіти і науки України, під час судового засідання були досліджені додаткові документи, надані Міністерством фінансів, що стосуються прийняття Кабінетом Міністрів постанов від 25.03.2014 № 88 та від 25.03.2014 № 89.

Представниками Профспілки акцентовано увагу суду на відсутності протоколів засідання урядового комітету та безпосереднього засідання Кабінету Міністрів від

25 березня 2014 року, експертного висновку Секретаріату КМУ, погоджень зацікавлених міністерств, а також інших документів, які б підтверджували дотримання процедури розгляду та прийняття оскаржуваних постанов у відповідності до Регламенту КМУ.

Після промов представників Профспілки, Уряду та Міністерства освіти і науки України в судових дебатах суд вийшов до нарадчої кімнати для ухвалення судового рішення, оголосивши ориєнтований строк його проголошення – 10 вересня.

ПАМ'ЯТЬ

ВІДКРИТО ПАМ'ЯТНИК ГЕРОЯМ НЕБЕСНОЇ СОТНІ – СИМВОЛ СВОБОДИ І НЕЗАЛЕЖНОСТІ

3 вересня біля Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова було відкрито пам'ятник у формі козацького хреста на честь Небесної сотні.

Як повідомляє прес-служба Київської міської організації Профспілки, церемонія відкриття розпочалася у Державного гімну України у виконанні Національного заступного академічного українського народного хору ім. Григорія Верьовки.

Пам'ятник освятив і відкрив глава Української православної церкви Київського патріархату Філарет. Після освячення він провів молебень за шанування пам'яті загиблих героїв Небесної сотні. Звертаючись до присутніх, Патріарх Філарет зазначив: «Щілому світові відомо, що в Україні Росія є агресором. Нас закликають до миру. Ми миролюбний народ, але нам не потрібен мир в неволі, в рабстві, в окупації. Такий мир ми не сприймаємо. Ми співємо в гімні: «душу, тіло ми положим за нашу свободу». Ось і настав час виконати те, що ми співали. І наші кращі сини з усієї України віддають своє життя на теренах Донбасу. Ми повинні твердо знати, що Україна стоїть на боці правди і з нею Бог».

Меценатом спорудження пам'ятника виступив президент Малої академії наук України, член наглядової

ради педагогічного університету Станіслав Довгий, який вважає, що цей пам'ятник є не лише пошаною героям, які загинули за Україну, а й символом свободи і незалежності. Пам'ятник створено у формі козацького хреста, що є одним з найдавніших символів свободи. Козаки зображували його на печатках, прапорах і гербах. Ректор університету Віктор Андрущенко зазначив, що революційну гідність розпочали саме студенти, тож він підтримує їхню думку про те, що неодмінною складовою нової свободи України є символи свободи і незалежності. На урочистостях також виступила голова Комітету ВР з питань освіти і науки Лілія Гриневич, яка сказала: «Нам з вами доля випала така – жити в ті часи, які будуть помітні на сторінках підручників. Ми з вами живемо, а вже не одна, а сотні патріотів поклали свої голови за нашу свободу. Ми не маємо права втратити той шанс, що вони вибороли. Важливо те, що ми зробимо з незалежністю, за яку вже покладено стільки молодих життів». Після завершення паняхиди гості, студенти та викладачі поклали квіти до пам'ятного хреста.

В ОДНІЙ УПРЯЖЦІ

СПІВПРАЦЯ ДАЄ РЕЗУЛЬТАТ

Влітку про таке підприємство, як ТЕЦ, ми не думаємо – воно у пошані взимку. А щоб під час холодів ми згадували його незлим тихим словом, улітку тепловикам треба добре попрацювати.

Марія ІВАНОВА
Кіровоградська обл.

Зараз на Кіровоградському КП «Теплоенергетик», яке обігріває територію Кіровограда, повним ходом йдуть ремонтні роботи. Це державна політика і особиста позиція директора Сергія Кравченка: адже через зменшення поставок газу треба освоювати альтернативні види палива. Помітний внесок у цю справу робить і профспілковий комітет. На столі керівника завжди є виписка – нагадування про виконання комплексних заходів з охорони праці за підписом голови профкому Ольги Синицької.

Якщо спершу у взаємних директор – профком спостерігали певні тертя, то нині масмо повне порозуміння. Сергій Кравченко переконався, що голова профкому – принципний лідер, точку зору якого ігнорувати не можна. З часом вибуду-

вали модель, можна сказати, зразкової співпраці. Якщо подала Синицька заяву на допомогу працівникові, не виїде з кабінету керівника, доки він її не підпише. Посилається на колдоговір, у якому вписані пункти на всі випадки виробничого і поза виробничого життя. Нещодавно керівник складав, так би мовити, екзамен – звітував про його виконання. А звітувати було про що. За два роки за його керівництва на підприємстві відбулися солідні зрушення, зроблено ремонт, про які раніше лише мріяли.

«До ремонтної кампанії ми підходимо серйозно, – ділиться Сергій Кравченко. – Ще восени складемо плани, коригуємо їх, уточнюємо, накопичуємо ресурси. Тобто не чекаємо авралів і манти небесної. І просто з нового року розпочинаємо ремонт. Великий обсяг робіт виконали у підрозділі у селищі Новому: замінили фільтри, полагодили котли, частину тепломереж, за-

мінили труби, привели у божий вигляд греблю. Слабке місце підприємства – мережі. Потроху змінюємо, виставляємо правильний гідравлічний режим (при цьому масмо економію та ліквідуємо перепади температури). Головні зусилля сьогодні зосереджуємо на відновленні мазутного господарства, яке не експлуатувалося 15 років. Вимушені кланяться йому і переходити на мазут. Окрім того, змонтували установку, яка виробляє газ із вугілля. Плануємо запуск іще двох таких установок. До речі, саме ця ідея – відновлення вугільної ТЕЦ на Кіровоградщині була мені запропонована. Тобто мій приїзд пов'язаний із технічними планами, а досвід дозволяє їх реалізувати. Їхав на рік, але затримався. Нещодавно міська рада за клопотанням трудового колективу (ініціатор голова профкому) продовжила зі мною контракт. Працюється мені нормально, тому що у нас грамот-

ні, досвідчені фахівці. Ціную спеціалістів високого ґатунку, до них зараховую і Ольгу Миколаївну: за її навантаження начальника зміни вона неодмінно знаходить час для громадської роботи. І виконує її не для галочки, а за покликком душі».

Якщо директор насамперед опікується виробництвом, то Ольга Синицька робить проєкцію на соціальну площину, тож керівництво за можливості завжди дбає про своїх працівників. Якщо декому у зв'язку із кризою доводиться урізати соціальні пакети, то на ТЕЦ їх беруть як знищю ока. Фінансують усі програми з двох джерел – профспілкового і підприємства. Щороку оздоровлюють дітей: 50% путівки оплачує підприємство. Походи, екскурсії вихідного дня – який маршрут спілчани замовили, такий і виконують. Матеріальна допомога, доплати, премії – ці питання неодмінно погоджують з профкомом. Під особливим

контролем профкому питання охорони праці. В опалювальний період працівники забезпечуються спецодягом, молоком, пращом недорога їдальня. Відповідно до комплексних заходів ремонтуються дахи.

Результат відповідального ставлення до питань охорони праці наяву – за останні 2-3 роки не трапилося жодних виробничих травм.

Ольга Миколаївна – голова профкому від Бога. Хоч би скільки разів не змінювалися керівники, вона ніколи ні перед ким не прогиналася: міцно стоїть на захисній позиції і людей ображати не дозволяє. Особливо виявилися її бойцівські лідерські якості тоді, коли підприємство перебувало в оренді. Довелося повоювати, адже зарплатні борги сягали дев'яти місяців. І прес-конференції давала, і в прокуратуру зверталася... І в тому, що підприємство розпроалося з горе-орендарями, є і її заслуга. Сьогодні зарплата виплачується чітко, у визначені колдоговором терміни. Нещодавно навіть змогли трохи підвищити платню. З таких перемог і складається її профспілкове життя. Радіє, коли може чимось зарадити, підказати, проконсультувати. Коли після зміни люди поспішають додому, голову профкому ще довго не відпускають громадські справи, які стали частиною її життя.

УВАГА! Підтримуйте профспілкові видання! Дайте шанс достовірній інформації дістатися до людей!

АНОНС **ГОТУЄТЬСЯ ДО ДРУКУ**
«БІБЛІОТЕЧКА ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» №9–10/2014 «ЗВІТИ І ВИБОРИ»

У профспілкових організаціях розгорнуто активну роботу з підготовки та проведення звітів і виборів профспілкових органів. Тож фахівцями ФПУ з питань розвитку профспілкового руху підготовлено методичні матеріали щодо проведення звітів і виборів, що будуть надруковані у вересні – жовтні 2014 року. Сподіваємося, що ці матеріали будуть корисними для керівників профорганів, профспілкових працівників і активістів, які братимуть участь у підготовці та проведенні звітів і виборів у профспілкових організаціях.

Додатковий наклад «Бібліотечки» можна замовити за адресою: 01042, м. Київ, бульв. Дружби народів, 5, Підприємство «Профінформ» ФПУ або за тел.: (044) 528-70-49; e-mail: profvisti@ukr.net. **Мінімальна кількість замовлень – 10 примірників.** Вартість одного примірника самовивозом – 13 грн, з пересилкою – 14,60 грн.

НЕ ЗВОЛКАЙТЕ **ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА**
ЦЕНТРАЛЬНИХ ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАНЬ НА 2014 РІК

Вартість передплати на 2014 рік залишається незмінною і становить:

22152 ГАЗЕТА «ПРОФСПІЛКОВІ ВІСТІ» – 156 грн.
22909 ЖУРНАЛ «БІБЛІОТЕЧКА ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» – 68,04 грн.

Видання широко висвітлюють діяльність Федерації профспілок України, галузевих і регіональних профспілок із захисту прав та інтересів трудящих. На шпальтах видань завжди – журналістські розслідування, дискусії, аналітика, соціальний захист, юридичні консультації, міжнародні новини, культура і спорт.

Передплатити видання можна в будь-якому поштово-му відділенні України за «Каталогом видань України» або скориставшись послугою «Передплата ON-LINE» на корпоративному сайті ДП «Преса» www.presa.ua.

ЗАМОВЛЯЙТЕ **ЗАМОВЛЯЙТЕ «БІБЛІОТЕЧКУ ГОЛОВИ**
ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» № 6/2014
«ПЕНСИЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ У 2014 РОЦІ»

У цьому номері «Бібліотечки» наведені основні розміри державних соціальних гарантій у сфері пенсійного забезпечення, зокрема розміри мінімальної та максимальної пенсії, надбавок і підвищень постраждалим унаслідок Чорнобильської катастрофи, ветеранам і дітям війни, почесним донорам, за особливі заслуги тощо, які діятимуть у 2014 році. Підготовлено також відповіді на найбільш поширені питання, які надходили до ФПУ.

ПОСЛУГИ **ПІДПРИЄМСТВО «ПРОФІНФОРМ» ФПУ**
НАДАЄ ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ

ВИГОТОВЛЕННЯ:

- брошур;
- буклетів;
- методичок;
- листівок;
- календарів;
- папок;
- книг;
- фотографій

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМНИХ ОГолошень:

- у друкованих виданнях («Профспілкові вісті», «Бібліотека голови профспілкового комітету»);
- на нашому сайті www.psv.org.ua.

ТЕЛ. ДЛЯ ДОВІДОК: (044) 528-70-49

«БІБЛІОТЕЧКУ ГОЛОВИ ПРОФСПІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» № 5/2014
«КЛЮЧОВІ МОМЕНТИ В ОПОДАТКУВАННІ ДОХОДІВ ГРОМАДЯН ТА ПРОФСПІЛКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ»

Цей випуск «Бібліотечки» підготовлено з метою надання інформаційно-роз'яснювальної допомоги профспілковому активу і членам профспілок із питань оподаткування. Тут максимально широко висвітлені питання, що стосуються оподаткування як профспілкових організацій, так і фізичних осіб з урахуванням новачій податкового законодавства.

Додатковий наклад «Бібліотечок» можна замовити за адресою: 01042, м. Київ, бульв. Дружби народів, 5, Підприємство «Профінформ» ФПУ або за тел.: (044) 528-70-49; e-mail: profvisti@ukr.net. **Мінімальна кількість замовлень – 10 примірників.** Вартість одного примірника самовивозом – 6,50 грн, з пересилкою – 7,30 грн.

ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

ЯКЩО ПРАЦІВНИК НЕ ПОГОДИВСЯ НА ЗМІНИ В ОПЛАТІ ПРАЦІ

? Чи може роботодавець звільнити мою дружину, якщо вона не погоджується із зменшенням посадового окладу під час переведення на іншу посаду?

Відповідь на це запитання міститься у відповідних статтях Кодексу законів про працю України (КЗпП). Так, згідно із ст. 32 КЗпП переведення на іншу роботу на тому ж підприємстві, в установі, організації, а також переведення на роботу на інше підприємство, в установу, організацію або в іншу місцевість, хоча б разом з підприємством, установою, організацією, допускається тільки за згодою працівника, за винятком випадків, передбачених у ст. 33 цього Кодексу та в інших випадках, передбачених законодавством. Не вважається переведенням на іншу роботу та не потребує згоди працівника переміщення його на тому ж підприємстві, в установі, організації на інше робоче місце, в інший структурний підрозділ у тій же місцевості, доручення роботи на іншому механізмі або агрегаті в межах спеціальності, кваліфікації чи посади, обумовленої трудовим договором. Власник або уповноважений ним орган не має права перемістити працівника на роботу, протипоказану йому за станом здоров'я. У зв'язку із змінами в організації виробництва та праці допускається зміна істотних умов праці при продовженні роботи за тією ж спеціальністю, кваліфікацією чи поса-

дою. Про зміну істотних умов праці – системі і розмірів оплати праці, пільг, режиму роботи, встановлення або скасування неповного робочого часу, суміщення професій, зміну розрядів і найменування посад та ін. – працівник має бути попереджений не пізніше, ніж за два місяці. Якщо колишні істотні умови праці не може бути збережено, а працівник не згоден на продовження роботи в нових умовах, то трудовий договір припиняється за п. 6 ст. 36 цього Кодексу. Відповідно до ст. 36 КЗпП підставами припинення трудового договору є:

- 1) угода сторін;
- 2) закінчення строку, крім випадків, коли трудові відносини фактично тривають і жодна із сторін не поставила вимогу про їх припинення;
- 3) призов або вступ працівника на військову службу, направлення на альтернативну (невійськову) службу;
- 4) розірвання трудового договору з ініціативи працівника, власника або уповноваженого ним органу, або на вимогу профспілкового чи іншого уповноваженого на представництво трудовим колективом органу;
- 5) переведення працівника, за його згодою, на інше підприємство, в установу, організацію або перехід на виборну посаду;
- 6) відмова працівника від переведення на роботу в іншу місцевість разом з підприємством, установою, організацією, а також від продовження роботи в зв'язку із змі-

ною істотних умов праці; 7) набрання законної сили вироким суду, яким працівника засуджено (крім випадків звільнення від відбування покарання з випробуванням) до позбавлення волі або іншого покарання, яке ви-

працівника продовжується. Припинення трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу можливе лише в разі скорочення чисельності або штату працівників (п. 1 ч. 1 ст. 40).

Якщо працівник не хоче продовжувати роботу за меншу зарплату, то через два місяці після попередження про її зменшення роботодавець матиме повне право звільнити працівника.

ключає можливість продовження даної роботи; 8) підстави, передбачені контрактом. Зміна підпорядкованості підприємства, установи, організації не припиняє дії трудового договору. У разі зміни власника підприємства, а також його реорганізації (злиття, приєднання, поділу, виділення, перетворення) дія трудового договору

Таким чином, про зменшення заробітної плати роботодавець повинен попередити працівника не пізніше, ніж за два місяці до зменшення зарплати. Якщо працівник не хоче продовжувати роботу за меншу зарплату, то через два місяці після попередження про її зменшення роботодавець матиме повне право звільнити працівника.

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

ЧИ ПОТРІБНА ПРОПИСКА ПРИ ПРИЙНЯТТІ НА РОБОТУ?

? Під час влаштування на роботу керівник підприємства вимагає у мене прописку в м. Києві (зарєстрований у Луцькій обл.). Чи є вимога директора законною?

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» № 1382 від 11.12.2003 громадянам України, а також іноземцям та особам без громадянства, які на законних підставах перебувають в Україні, гарантуються свобода пересування та вільний вибір місця проживання на її території, за винятком обмежень, встановлених законом. Реєстрація місця проживання чи місця перебування особи або її відсутність не можуть бути умовою реалізації прав і свобод, передбачених Конституцією, законами чи міжнародними договорами України, або підставою для їх обмеження. Таким чином, згідно із законодавством, реєстрація місця проживання не може обмежувати право на працю, що передбачено Конституцією. Це означає, що роботодавець, котрі відмовляють вам у прийнятті на роботу лише за тих підстав, що ви прописані в іншому місті, порушують закон. При прийнятті на роботу прописка не потрібна.

РЕЄСТРАЦІЯ

ОБМЕЖЕННЯ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ПРОЖИВАННЯ

? Обмеження у виборі вільного проживання вписані у ст. 13 ЗВ «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні». Так, вільний вибір місця проживання обмежується в адміністративно-територіальних одиницях, що розташовані:

- у прикордонній смузі;
- на територіях військових об'єктів;
- у зонах, які, за законом, належать до зон з обмеженим доступом;
- на території, де в разі небезпеки поширення інфекційних захворювань і отруєнь людей введени особливі умови і режим проживання населення та господарської діяльності;
- на територіях, щодо яких введено воєнний або надзвичайний стан;
- на тимчасово окупованих територіях.

Вільний вибір місця проживання обмежується щодо:

- осіб, які не досягли 14-річного віку;
- осіб, до яких, згідно із процесуальним законодавством, застосовано запобіжні заходи, пов'язані з обмеженням або позбавленням волі;
- осіб, які за вироким суду відбувають покарання у вигляді позбавлення або обмеження волі;
- осіб, які, згідно із законодавством, перебувають під адміністративним наглядом;
- осіб, які, згідно із законодавством про інфекційні захворювання та психіатричну допомогу, підлягають примусовій госпіталізації та лікуванню;
- іноземців та осіб без громадянства, які не мають законних підстав для перебування на території України.

СОЦГАРАНТІЇ

ЧИ МАЮТЬ ПРАВО СКОРОЧУВАТИ МАТЕР-ОДИНАЧКУ?

? На підприємстві видано наказ про скорочення штатів. Чи підпадає під процедуру скорочення працівниця, котра самотійно виховує двох дітей і має статус матері-одиначки?

Гарантії при прийнятті на роботу і заборона звільнення вагітних жінок і жінок, які мають дітей, передбачені в ст. 184 КЗпП. Так, забороняється відмовляти жінкам у прийнятті на роботу і знижувати їм заробітну плату з мотивів, пов'язаних з вагітністю або наявністю дітей ві-

ком до трьох років, а одиноким матерям – при наявності дитини віком до 14 років або дитини-інваліда. При відмові в прийнятті на роботу зазначеним категоріям жінок власник або уповноважений ним орган зобов'язані повідомляти їм причини відмови в письмовій формі. Відмову в прийнятті на роботу може бути оскаржено в судовому порядку. Звільнення вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років (до шести років – ч. 6 ст. 179 КЗпП), одиноких матерів при наявності дитини віком до 14 років

або дитини-інваліда з ініціативи власника або уповноваженого ним органу не допускається, крім випадків повної ліквідації підприємства, установи, організації, коли допускається звільнення з обов'язковим працевлаштуванням. Обов'язкове працевлаштування зазначених жінок здійснюється також у випадках їх звільнення після закінчення строкового трудового договору. На період працевлаштування за ними зберігається середня заробітна плата, але не більше трьох місяців від дня закінчення строкового трудового договору.

Центральний вхід і церква Св. Дмитрія

Крематорій

Царство спокою і тиші

Вознесенська церква, закладена 1884 року

На передньому плані – могила класика української літератури Олеса Гончара, зліва – Наталії Ужвій, відомої української акторки. На Байковому поховано багато відомих людей, як-от:

Кирило ЛАТИШЕВ
Фото автора

Київський крематорій – місце, атмосфера якого змушує замислитися про життя, а сама будівля є доволі незвичною та цікавою з естетичного погляду. Споруджена вона за проектом архітектора Авраама Мілецького, який, до речі, є автором таких столичних пам'яток, як готелі «Україна» та «Салют», Палац піонерів та школярів, пам'ятник Григорію Сковороді.

На шляху до крематорію розташоване Байкове кладовище, а неподалік самої споруди – колумбарій. Закладене кладовище було 1834 року з ініціатииви генерала С. В. Байкова (1772–1842), який був власником цих земель.

Хоча Байкове кладовище й не може зрівнятися з відомим Личаківським у Львові, але й тут, звичайно, є на що подивитися. Прогулюючись численними алеями, тут можна побачити безліч склепів та пам'ятників, що являють собою справжні шедеври архітектурного мистецтва, поховання найвідоміших діячів політики, літератури, мистецтва, воєначальників та ін.

...видатна українська письменниця Леся Українка

...опера співачка Зоя Гайдай

...письменник, драматург Михайло Стельмах

...корифеї українського театру Марія Заньковецька та Микола Саксаганський

...генерал-майор танкових військ Анатолій Новак

...архітектор Володимир Заболотний, автор проекту будинку Верховної Ради

...ідеолог української державної самостійності Микола Міхновський

...композитор Ігор Шамо

Вхід до католицької частини кладовища

ФЕСТИВАЛЬ ВЕТЕРАНСЬКОЇ ПІСНІ ЗА УЧАСТЮ ПРОФСПЛОК

Валерій МАРЦЕНЮК

Хмельницька обл.

З нагоди Дня незалежності України в Хмельницькій обласній філармонії відбувся фестиваль самодіяльних артистів – учасників хорів, що створені й активно працюють при міських й районних ветеранських організаціях регіону. У заході взяли участь 19 самодіяльних колективів. Серед них – ветерани війни та праці, люди, яким доля вготувала нелегке життя. Вони боролися Вітчизну від німецько-фашистських супротивів, кували Велику Перемогу в тилу, пережили холодні й голодні окупаційні дні та ночі. У післявоєнний період відбудовували зруйновані фашистами колгоспи, радоспи, підприємства, були профспілковими активістами. Нині, хоч

і на заслуженому відпочинку, попри поважний вік співають у ветеранських хорах. На фестивалі сичоволі виконували патріотичні пісні й українські народні. Вони звучали, як живий голос України, на сході якої йде війна. Гинуть люди, летить кров. Незважаючи на труднощі, ризикуючи життям, українські вояки роблять усе, аби визволити Донбас від сепаратистів. Ветерани впевнені:

наша держава буде сильною, єдиною, незалежною, європейською. Фестиваль став ніби заклинком до людей бути милосердними, здатними співчувати ближньому, цінувати й відстоювати мир та злагоду. «Захід пройшов дуже добре. Скажу без перебільшення, на високому рівні. Глядачі із задоволенням слухали сповнені глибокого духовного змісту пісні у виконанні самодіяльних ветеранських колективів», – сказав учасник фестивалю, відомий не лише на Хмельниччині, а й далеко

за її межами композитор, керівник ансамблю «Ретро» Хмельницької міської організації ветеранів Михайло Люшня. Широко дякували ветеранам-аматорам за змайстровану концертну програму заступник голови Хмельницької ОДА, керівник апарату Леся Стебло, голови обласної організації ветеранів України Володимир Купратий і обласної організації Профспілки працівників соціальної сфери України Олександр Цюрик, та й загалом усі учасники заходу.

ТРАПИЛОСЯ НА ЗЙОМКАХ

БЛИСКУЧИЙ «ВИХІД» АНАТОЛІЯ ХОСТИКОВЕВА

Тетяна МОРГУН

спеціально для «ПВ»

Канал «Інтер» демонструє російський телесеріал «Пока станица спит», знятий за правилами, стандартами й канонами звичного для бабусьдомогосподарок «мила». Кількість серій щоразу збільшується. «Проект розраховано на 270 серій, проте, можливо, буде продовження», – пише gazeta.zn.ua. Звичайно, й це нормально, серіал має відповідну вдячну українську телеаудиторію.

«Російську» козацьку станицю було збудовано неподалік Києва – 80 дерев'яних будинків зразка XIX століття, магазини, церкви, все як годиться! Добре відомо, що то стара й звична практика російських кінематографістів, які обирають для натурних зйомок здебільшого Україну, а ще – Білорусь, «вбиваючи двох зайців» одразу: вражаєтьє мальовничі місця й набагато менші витрати. Режисери згаданого серіалу – Бата Недич, Олена Циплакова, Олександр Мохов, Олег Масленников, його продюсери запросили до участі в проекті й українських артистів. Серед них такі досвідчені професіонали, як Станіслав Боклан, Олександр Журавітський, Володимир Горанський. А також родина Хостікоєвих: Анатолій Георгійович, його дружина Наталія Сумська та їхній син Георгій. Анатолій Хостікоєв відіграв роль завязтого отамана Гаврилі Петровича. І ось джерела повідомляють, що актор позбувся цієї ролі, що його знято з участі в серіалі. Чому так сталося? Дізналися передусім «Дзеркало тижня» і «Сьогодні»: виявляється, з політичних міркувань (!). Як розповів Хостікоєв, це сталося під час зйомок епізоду, коли російські козаки демонструють свою завязість. А оскільки місце події – село під Києвом, то в масовці наші українці – дідуся, бабусі. А браві хлопці-козаки – справжні українські козаки з кінного театру (з традиційними козацькими оселедцями). Тож аби прикрити їхню українську приналежність, творці фільму вирішили вдягти на них шапки. «Відповідно до сценарію, – веде далі актор, – мій герой каже: «Ось яка зміна в нас виросла! Матері, ви маєте писати своїми синами, це наше майбутнє, перемога буде завжди за нами!». А просто перед цими зйомками сталися трагічні події в зоні АТО, коли загинули 22 наших бійців... Промовляє текст сценариста, а до горла клубок підступає» (gazeta.zn.ua). Під час репетиції, завершуючи цю фразу, Анатолій Хостікоєв вигукнув на повен голос: «Слава Україні!» – й уся масовка миттю відгукнулася: «Героям слава!». Наші козаки з кінного театру тут-таки познімали свої шапки. А режисер мало не знепритомнів... Хостікоєву зауважили: так робити не можна! Він відповів: «А чого не можна? Адже я на своїй землі!».

То була лише репетиція. Але актора з ролі зняли, його громадянські почуття не знайшли відгук в серцях творців серіалу. Проте народний артист України, повний кавалер ордена «За заслуги», метр української сцени, улюбленець мільйонів глядачів, блискучий актор і талановитий режисер Анатолій Хостікоєв впевнений, що навіть і в такі знімальні моменти здавати позиції не можна!

ПОСТАТІ | ГРАБОВСЬКИЙ – ДАЛЕКИЙ І БЛИЗЬКИЙ

ВІН ДИХАВ УКРАЇНОЮ

Тетяна МОРГУН

спеціально для «ПВ»

Невідомо, чи добре знають пам'ятають нешколярі й нефілологи цього видатного українського поета, мислителя, публіциста, перекладача. Але якщо будь-кому, незалежно від віку й професії, хочати читати опі рядки: «Рученьки терпнуть, злипаються віченьки, Боже, чи довго тягати?...» – в людини миттєво виблискують очі, вона ствердно хитає головою й каже: так-так, ну звісно ж, це... це...

Це – Павло Арсенович Грабовський. Свого часу влучно й тонко зауважив щодо його творчості український фольклорист і літературознавець Олексій Дей: «Без особливого перебільшення можна сказати, що немає поета в українській літературі, який би на своєму творчому шляху не натрапив на безкраї запашні луки народної творчості. Та не кожен з них ходив у ці луки за поезією. Павло Грабовський належав до плеяди тих митців, які глибоко відчували й понесли в літературу не насмикану на цих луках жменьку барвистих квіточок – художніх тропів, а внутрішній сік і аромат народної поезії, її життєвий соціальний дух» (1975 р.).

Павло Грабовський народився 11 вересня 1864 року в селі Пушкарне Охтирського повіту Харківської губернії (нині Сумська область). Вирізнявся міцним характером і незмінною, неослабною любов'ю до рідного народу, української культури. Навчався в Харківській семінарії, тоді ж близько зіштовпав з народниками антиурядової організації «Чорний переділ», поширював заборонену літературу. Загалом же Грабовському судився довгий і страшний шлях політичного в'язня – за бунтарську поетичну творчість, протирядову статтю, діяльність у лавах учасників підпілля. Одна одну змінювали в'язниці: Охтирська, Харківська, Ізюмська, зрештою, на початку 1888 року він був засуджений на п'ятирічне заслання до Східного Сибіру – до найвіддаленіших, найглухіших місць. Довелося жити також у Вільюську, Якутську, Іркутську, Тобольську.

До Тобольська поет прибув навесні 1889 року, й цьому місту судилося стати останнім у його житті. Павло Грабовський мав лише 38 років, але він був змучений, зовсім хворий через неймовірні випробування, що випали на його долю. Тож помер 12 грудня 1902 року й, згідно із заповітом, похований на місцевому цвинтарі поряд з декабристами.

...Портрет Грабовського, що є в нашому розпорядженні, практично завжди один і той самий: гарний і начебто немолодий уже чоловік з

«Наша сила в народі, бо в нас, властиво, і нема нічого, крім народу...»
Павло Грабовський

довгою густою бородою, високим чистим чолом і глибокими сумними очима. Рідкісно одухотворене обличчя, що ніби випромінює якусь особливу теплоту, відчувується присутність непересічного розуму, внутрішньої сили і... ніжності. В певному сенсі можна б це назвати «парадоксом Грабовського», хоча насправді в цій багатющій натурі все було органічно й закономірно.

Так уже склалося життя, що він був відірваний від рідного українського середовища, від землі, людей, яких безмежно любив і чияю неопізнанною творчістю захоплювався з

народністю осягне ступня інших народностей, остачується тим часом народністю українською. ...поділяючи програму вимогів радикалізму європейського, я заклинаю і буду закликати земляків у тому напрямку до праці на ґрунті українському, коло народу українського, в мові українській. Від нашої власної рухливості або байдужості залежить успіх рідної справи, тож працюймо, поменше скидаючи вину на обставини побічні! Гірко вони, та ще гірші наша громадська безжурність, тож до боротьби згідніше, розумніше!» (лютий, 1894 р.).

ЖИВИЙ ЗВУК ЛЮБОЇ МОВИ

Грабовський багато й успішно перекладав зарубіжну класику; його вабили різні поетичні жанри в контексті динаміки політичної та революційної ситуації – усе це зміцнювало його власний революційний гарт, імпульсивно й інтелектуально й рішучому харак-

теру... Але душа, симпатії, найгостріші ідеї, сердечна сильність завжди належали суто українському творчому самовияву, передусім – народним пісням. «Живий звук любові мови» був найдорожчим для поета. Пісенність свого народу він розцінював як дзеркало

життя, оспівував у листах і статтях її ідейно-естетичну силу. А до речі, щодо естетики самого Грабовського, то знову-таки краще О. Дея не скажеш: «Найголовніше, що... проймає всю його поетичну спадщину, – це емоційна теплота, ніжність, ширість та ласкавість, по-

роджені глибокою любов'ю до людини і рідного краю. В образно-словесній передачі це почуття найчастіше виявляється у типовій для народної поезики пестливо-зменшувальній лексичній, якою Павло Грабовський, за зразком народної пісенності, пересипає свої твори».

СПОРТ

ЕЛІСТРАТОВА ТРИУМФУВАЛА У РУМУНІЇ

Минулого вікенду в Румунії відбувся етап європейського Кубка з триатлону, на якому перемогу здобула українка Юлія Єлістратова. Наша співвітчизниця фінішувала першою з результатом 02:09:18, залишивши позаду двох представниць Росії – Олену Данилову та Анастасію Абро-сімову, які послили друге та третє місце відповідно.

На цьому етапі виступали й інші наші майстри спорту мужніх і загартованих. Олександра Степаненко замкнула чільну п'ятірку, Інна Рижик фінішувала дев'ятою, а Віра Соснова замкнула першу двадцятку. У чоловіків переміг росіянин Дмитро Полянський, а найкращий результат серед українців продемонстрував Іван Іванов, який здолав восьму сходинку (Сергій Кохан до фінішу не дістався).

БАКЕТБОЛ | НА ЧС НЕ ВИЙШЛИ З ГРУПИ

НА ВІДСТАНІ ОДНОГО КИДКА

До 14 вересня в Іспанії триватиме чемпіонат світу з баскетболу, на який вперше в своїй історії пробилася і збірна України. Наші співвітчизники вже припинили боротьбу за медалі, не здолавши перепони групового етапу. А найприкріше те, що для виходу до наступного етапу змагань українцям не вистачило буквально одного влучного кидка.

Фото: www.fiba.com

Володимир ПОЛТАЄВ

спеціально для «ПВ»

НАША ЗБІРНА НА ЧС:

Україна – Домінікана – 72:62
Фінляндія – Україна – 81:76
Україна – Туреччина – 64:58
Нова Зеландія – Україна – 73:61
Україна – США – 71:95

На історичний для наших майстрів помаранчевого м'яча світовий першості виступ збірної України радше нагадував дитячі забавки на гоїдалці: вдалі матчі чергувалися з провалами в наступних, бойовий запал змінювався апатичним слідуванням у фарватері суперника. На жаль, останній кивок цього «маятника» закінчився у негативний для гравців та вболівальників нашої команди фазі.

Дебютний матч «синьо-жовта»

дружина проводила проти півфіналіста Кубка Америки-2013 збірної Домініканської Республіки. У цьому двобої «невимущих помилок» раніше за суперника зуміли впоратися з нервами українці, які на старті третьої чверті відірвалися від опонентів на 14 очок, і цього гандикапу підопічним Майка Фрателло вистачило для перемоги.

Натомість у наступному матчі проти ще одного дебютанта світових чемпіонатів збірної Фінляндії наші програли. Насамперед далася ознака травма основного снайпера збірної Сергія Гладиря, який через пошкодження змушений був покинути паркет.

Наступна гра виявилася не просто крацюю для українців на чемпіонаті світу, а й стала однією з визначальних в її історії – наші співвітчизники обіграли віце-чемпіонів

світу збірну Туреччини. Підґрунтя для перемоги наші хлопці створили на старті заключної чверті й головне, зуміли утримати суперника на безпечній дистанції.

Аби гарантувати собі вихід до наступного етапу, нам достатньо було в наступній грі здолати Нову Зеландію, яка в стартових поєдинках в Іспанії не знала смаку перемог. Але саме в матчі з представниками Океанії для підопічних Майка Фрателло розпочалася «чорна смуга». Перші три чверті команди поперемінно володіли ініціативою й вели в рахунок, але наприкінці третьої і на початку заключної десятихвилинки новозеландці зробили два потужних ривки, після чого не дозволяли українцям скоротити рахунок до 10 очок.

Заключний матч проти чинних чемпіонів світу й олімпійських чемпіонів збірної США особливих надій не викликав. «Синьо-жовті» доволі несподівано навіть виграли першу чверть, однак потім «зірково-смугасті» взяли за справу всерйоз, що й вилилося в підсумкову поразку збірної України.

З нашої групи продовжили боротьбу на чемпіонаті американці, турки, новозеландці й домініканці. Причому Україні й двом останнім збірним довелося рахувати додаткові показники, які в наших співвітчизників виявилися гіршими. Якби ми пропустили на одне(!) очко менше в матчі з Новою Зеландією, далі турнірним шляхом крокували б наші співвітчизники. Але історія, як відомо, не любить умовного способу, тож доведеться себе втішати тим, що наша збірна була однією з наймолодших на чемпіонаті, й сподіватися на її подальший прогрес.

коротко

ВИБОРИ

АТЛЕТИ ОБРАЛИ СВОЇХ ПРЕДСТАВНИКІВ

Минулого тижня на олімпійській базі у Конча-Заспі відбулося засідання III звітно-виборної Асамблеї атлетів України, де наші спортсмени обрали склад комісії атлетів на 2014–2018 роки.

Асамблея атлетів України проводиться раз на чотири роки, у виборах від усіх національних олімпійських федерацій беруть участь по два спортсмени – учасники двох останніх Олімпійських ігор, а також активні діячі в сфері розвитку та пропаганди олімпійського руху й свого виду спорту. До нового складу комісії обрано олімпійських чемпіонів та призерів: боксера Олександра Усика та фехтувальницю

Ольгу Харлан, гімнастів Анну Безоснову та Валерію Гончарова, борчиню Ірину Мерлені, стрілка Олену Костевич, воєжакет Олена Олексія Торохтія, легкоатлетку Ольгу Саладуху, біатлоніста Андрія Дериземлю та гірськолижника Дмитра Мицака.

Перше засідання новообраного дорадчого органу НОК заплановано на 12 вересня, тоді ж буде обрано і нового очільника комісії атлетів.

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

ДІАМАНТИ – ДРУЗІ ЛЕГКОАТЛЕТІВ

У Брюсселі під час фіналу «Діамантової ліги», який проходив минулого вікенду, стали відомі всі імена переможців цього річного сезону.

Українець Богдан Бондаренко до останнього борювався за головний приз турніру, але поступився за додатковими показниками катарцю Мутазу Баршиму.

Наш співвітчизник упродовж усього сезону демонстрував чудову форму, яку зберіг і до вирішальних змагань. У Брюсселі українець вкотре здолав 2,40 м, але тим самим йому відповів і катарець Мутаз Есса Баршим. У наступній спробі останній взяв і 2,43 м. Українець переніс решту спроб на 2,46 м, але планка на

рівні світового рекорду встояла. Відтак за підсумками «Діамантової ліги» Бондаренко і Баршим набрали по 20 очок, але за додатковими показниками переможцем став атлет з Катару.

У секторі для потрійного стрибка другою закінчила змагання Ольга Саладуха (14,53 м), яка поступилася лише переможниці «Діамантової ліги»-2014 колумбійці Катерині Ібаргвен (14,98 м). «Срібний» виступ у Брюсселі дозволив Саладусі зійти на третю сходинку цього річного «діамантового перегонів».

ФУТБОЛ | УКРАЇНА ПРОГРАЛА СЛОВАЧЧИНІ

СТАРТУВАЛИ З ПОРАЗКИ

У стартовому поєдинку відбіркового циклу до ЧС-2016 національна збірна команда України з мінімальним рахунком поступилася команді Словаччини. Єдиний м'яч в середині першого тайму забив півзахисник словацької збірної та грецького ПАОКа Роберт Мак.

Фото: www.fifa.org.ua

Володимир ПОЛТАЄВ

спеціально для «ПВ»

Наша збірна попри значні кадрові втрати (гру через різні обставини пропускала Коноплянко, Гармаш, Ротань, Тимошук) доволі ак-

тивно розпочала матч, хоча до відвертих голевих моментів справа так і не дійшла. Натомість суперники в другій третині першої сорокап'ятихвилинки «вбундули» серією небезпечних атак, одна з яких закінчилася влучним «пострілом» Мака – той обійшов

Ракицького й пробив повз Пятова.

Українці мали першу реальну нагоду зрівняти рахунок перед перервою, але спочатку словацький голкіпер парирвав удар головою Степаненка, згодом Зозуля не зміг «занести» м'яча у ворота гостей буквально з лічених метрів. У

другому таймі той-таки Зозуля поцілюв у стійку, потім з вигідної позиції промазав Едмар, а в компенсований час наш голкіпер Андрій Пятов навіть зрівняв рахунок, прийшовши до штрафної суперника на останній кутовий у матчі. Але буквально за мить до цього арбітр матчу шотландець Крейг Томсон зафіксував дуже сумнівне порушення правил...

Кваліфікація на Євро-2016 Україна – Словаччина – 0:1 (Мак, 17)

Україна: Пятов, Шевчук, Федецький, Ракицький, Кучер, Ковальчук (Безус, 65), Едмар, Степаненко, Гусев (Громов, 81), Ярмоленко, Зозуля.

ЩО КРАЩЕ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я – МОЛОКО ЧИ СМЕТАНА?

Якщо вас змусять вибрати між двома продуктами – молоком і сметаною, що ви оберете? Чим керуватиметесь? Звісно, що власними смаковими перевагами, а також тим, для чого купуєте продукт. Тим часом медики порекомендують вам обрати сметану, адже вона набагато корисніша, ніж молоко. Ця біла ніжна маса володіє відмінними смаковими характеристиками, дає міцне здоров'я і молодість. Вона чудово засвоюється організмом, не обтяжує шлунок, підвищує апетит, стимулює травлення і навіть під-

має настрій. Цей молочний продукт містить цілий комплекс корисних речовин і вітамінів, як от вітаміни А, С, Е, групи В, РР, органічні кислоти. Сметана багата на кальцій, магній, натрій, калій, фосфор, біотин, лецитин та інші мікро-і макроелементи. Також до її складу входять вуглеводи, тваринні білки, кислоти і цукор.

Уввити наше життя без сметани практично неможливо. Ніжна і неймовірно смачна однорідна маса – незамінний продукт у кожній родині. Додавання сметани в гаря-

чі і холодні перші страви поліпшує їх смакові якості. Сметанні заправки надають салатам приємну легку кислоту і пікантний смак, а сметанні соуси покращують м'ясні та рибні страви. Сметану використовують під час приготування десертів, а креми на основі сметани – одні з краших для тортів і тістечок.

Сметанні маски освіжають і вибілюють шкіру обличчя і рук, звужують пори і розгладжують зморшки. Її часто використовують для ванн, щоб усе тіло стало бархатистим і ніжним.

ЯК ПРАВИЛЬНО ДОГЛЯДАТИ ЗА ВОЛОССЯМ

Ви щодня сушите своє волосся феном, випрямляєте неслухняні локони гарячою плойкою або за її допомогою формуйте гарні кучері? Тоді невдовзі ви помітите, що волосся стало тьмяним, погано виглядає і його важко розчісувати. Що ж робити? Нехтувати модою і носити «косу до пояса», зате мати міцне і здорове волосся? Фахівці радять час від часу робити маски для волосся, що містять природні та синтетичні компоненти, які насичують волосся вологою. Це вітамін В5 (пантотенова кислота), антиоксиданти: вітамін Е (токоферол) і С (аскорбінова кислота), екстракт зеленого чаю і протеїни шовку або засоби на основі бавовни.

Тим часом відома акторка і співачка Дженніфер Лопес для зміцнення волосся використовує світле пиво. Після миття голови вона обполіскує волосся світлим пивом, а щоб волосся не було сухим і добре розчісувалося, в пиво додає кілька крапель оливкової олії. Акторка Кетрін Зета-Джонс витирає у шкіру голови та волосся мед, розведений світлим пивом. За словами знаменитості, це захищає волосся від посічених кінчиків, робить його міцним і шовковистим. Принцип дії: медово-пивну маску тримати на волоссі 30–40 хвилин, потім промити волосся шампунем.

ДОЗВІЛЛЯ

ГОРОСКОП

15–21 вересня

ОВЕН
Тиждень насичений великою кількістю справ. Не варто хопатися за все й відразу, розподіліть свої сили. Займіться духовним вдосконаленням і енергетичними практиками.

ТЕРЕЗИ
Не будьте надто самопевнені у життєво важливих для вас питаннях. Можете сміливо розраховувати на підтримку друзів та поради близьких людей.

ТЕЛЕЦЬ
Отримаєте важливу інформацію від давніх партнерів. Не варто ухвалювати необдуманих рішень, утримайтеся від різких кроків.

СКОРПІОН
Усе складається набагато краще, якщо спробувати трохи змінити звичну поведінку. Це не так складно, зате наслідки виявляться вражаючими.

БЛИЗНЮКИ
Наведіть лад у справах і завершіть усі розпочаті проекти. Кінець тижня проведіть вдома, у звичній для вас обстановці, присвятіть себе коханню.

СТРЕЛЕЦЬ
Ви налаштовані дотримуватися нейтралітету і маєте намір переконати своїх близьких в тому, що ви праві, аби не погіршити ситуацію.

РАК
Отримаєте задоволення від добре виконаної роботи, а домогтися позитивних результатів у ній допоможуть поради близьких і рідних.

КОЗЕРІГ
Час зосередитися на заощадженні коштів, не варто смітити грошиами, адже з ними ви почуватиметесь у безпеці.

ЛЕВ
Не варто переносити домашні проблеми на роботу. У другій половині тижня поставрайтеся не втручатися в чужі справи.

ВОДОЛІЙ
Може спалахнути конфлікт у родині через здається дурницю, однак вона для вас багато значить.

ДІВА
У першій половині тижня варто вирішити важливі фінансові питання. Намагайтеся врахувати досвід минулих помилок, аби не потрапити у складну ситуацію.

РИБИ
Усі проблеми можна вирішити. Оминайте обговорення з друзями гнітючих тем, які розхитують нервову систему.

ВРАЖАЮЧІ ЛАБИРИНТИ

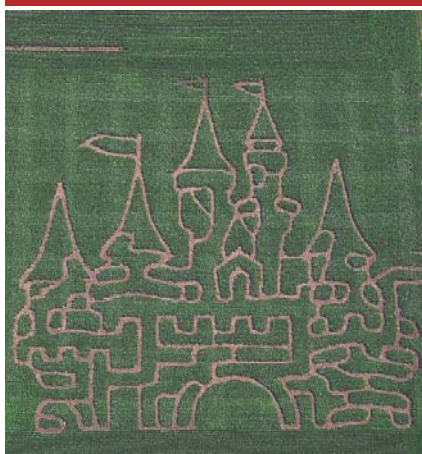

Фото з Інтернету

Чи мріяли ви коли-небудь поблукати старовинним замком? Якщо так, то садівники **Richardson Farm** залюбки нададуть вам таку можливість. Беріть найкращі казкові сукачі та лицарські обладунки і вирушайте до замку. Цей лабіринт має лише один вхід і один вихід, проте тут можна знайти чимало потаємних схованок.

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», бульвар Дружби народів, 5, м. Київ, 01042 або profvisti@ukr.net.

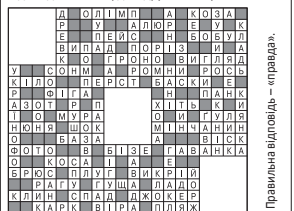
Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – пірнічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

Правильну відповідь на сканворд № 36 надіслав колектив Хотинського районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з м. Хотина Чернівецької області.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати пірнічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

_____

Відповіді на сканворд, надрукований у № 36

В яку нішу завантажувати програмне забезпечення?	Брус для підтримки даху	Якщо вважати як спокійно, так і як спокійно	Друге велике місто в Чехії	Як боліла шпальта (сценарій)?	Заводський продукт	Нова назва олівця	Чому вимовляють так?	Що це за порода тварин?	Паризький нагірний парк
4	Міська площа	Підвізку заради п'яного	Рязань на карті Європи	Популярна гаряча піцца	Грибастий	Холодний лід у тазі	Широка річка в Італії	Берлінський університет	1
Матеріальна	Річковий суд	Директор ресторану в Росії	Далекобурний	Користувач	Фрукт, який росте на стовпі	Скоробля	Якщо це не метал	2	3
3	Корона	Чужий	Далекобурний	Система	Сторона	Підприємство	Підприємство	4	5
Далекобурний	На тарілці	Як часом ми	Болотний	Тай-три	Не	Земельний	Далекобурний	5	2
Король	Маленька	Далекобурний	Далекобурний	Далекобурний	Далекобурний	Далекобурний	Далекобурний	Далекобурний	Далекобурний